

Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

рэгіянальная газета

22 лютага 2002 года
№ 8 (357)
Выходзіць па пятніцах

TV ПЛЮС

Навіны рэгіёна

Знайшлі ампутаваную нагу

СМАРГОНЬ. На тэрыторыі школы-інтэрната, у раёне новабудоўлі, настаўнікі знайшлі незвычайны прадмет – ампутаваную чалавечую нагу. Высветлілася, што гэтая канечнасць была прафесійна адрэзаная з-за гангрэны, а таксама, што ў мясцовай бальніцы апошнім часам падобныя аперацыі не праводзіліся. Адкуль яна ўзялася, невядома. Вядзецца следства. А па горадзе паўзуць чуткі пра хірурга-маньяка.

Таццяна СКАРЫНКІНА.

Рэха вайны

АШМЯНЫ. У панядзелак жыхар вёскі Баруны **Генадзь Шульвінскі** каля вёскі Гарэцкаўшчына знайшоў міну часоў другої сусветнай вайны. Пра знаходку паведамілі ў Ашмянскі РАУС. Работнікамі міліцыі праводзіцца праверка.

Пётр ЯВІДОВІЧ.

Перамагла «Мафія»

ВАЛОЖЫН. 16 лютага ў раённым цэнтры культуры прайшла гульня КВЗ. Удзел бралі каманды ПТВ-208 "Мафія" і СШ №2 "Сливки общества". Перамагла "Мафія", за што атрымала хрустальную вазу і іншыя падарункі.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

Будзе каму заняцца эканомікай

МЯДЗЕЛ. Доўгі час было вакантным месца намесніка старшыні райвыканкама, які курыруе эканоміку. Ім прызначаны 31-гадовы **Леанід Берняковіч**. Дагэтуль каля года ён кіраваў калгасам «17 Верасня». Гаспадарка не самая перадавая, але адна з нямногіх, якія стараюцца жыць і выплачваць зароблены людзьмі грошы.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Напад на могілкі

СМАРГОНЬ. Тут абрабавалі новыя могілкі (такая ў іх народная неафіцыйная назва, афіцыйнай пакуль няма). Больш чым з 10 агароджаў сарвалі літыя ўпрыгожванні. Вартаўнік **Іван Бумбуль** лічыць, што гэта зрабілі падлеткі з мэтай нажывы. Ды ў поцемках не разабралі, што замест патрэбнага ім алюмінію паабрывалі кветкі з чугуну.

Таццяна СКАРЫНКІНА.

Нацпарк цяпер з табло

МЯДЗЕЛ. У Купе пачало працаваць табло, на якім высвечваюцца час, тэмпература паветра і вады. Усталявана яно на адміністрацыйным будынку Нацпарку «Нарачанскі».

Алесь ВЫСОЦКІ.

Масавы падзеж кароў

АСТРАВЕЦ. У ноч з 15 на 16 лютага на ферме ў вёсцы Супраненты здохла 28 кароў. Яшчэ адна загінула праз дзень.

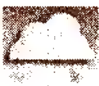
Старшыня калгаса імя Кірава **Аляксей Шафарэвіч** сказаў, што ўсяго кароў на ферме 270. Стан астатніх здавальняючы. Як сказалі ў раённай ветэрынарнай аптэцы, прычынай масавай гібелі жывёлы можа быць атручванне. Вядзецца следства.

Аддзел інфармацыі "РГ".

Надвор'е на выхадныя

Субота, 23 лютага

Мінск
-10°С (уначы)
-1°С (удзень)

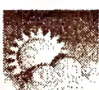

Вільня
-11°С (уначы)
-1°С (удзень)

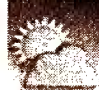

Нядзеля, 24 лютага

Мінск
-3°С (уначы)
-1°С (удзень)

Вільня
-7°С (уначы)
-1°С (удзень)

Грып ідзе па рэгіёне

МАЛАДЗЕЧНА. У горадзе пачалася эпідэмія грыпу. Па прагнозе галоўнага ўрача Цэнтра гігіены і эпідэміялогіі (ЦГіЭ) Міхаіла Грабоўскага, пік захворванняў наступіць праз тыдзень.

У першы тыдзень лютага на вострыя рэспіраторныя захворванні (ВРЗ) і грып захварэлі 2800 чалавек. Гэта ў 4 разы больш за сярэднегадовы паказчык. Далей – больш. За 11 і 12 лютага захварэлі 1100 чалавек (за увесь тыдзень – 2454 чалавекі). 18 лютага – новая ўспышка. Па медыцынскую дапамогу звярнуўся 891 чалавек. З 14 лютага ЦГіЭ увёў у горадзе каранцін.

Цяпер забароненыя масавыя мерапрыемствы ў дзіцячых і падлеткавых калектывах. Дырэктары школ і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў павінныя патэлефанаваць у ЦГіЭ, калі будзе адсутнічаць больш за 30% навучэнцаў і персаналу. У школах хварэюць каля 20-25% навучэнцаў. Таму ёсць шанцы, што некаторыя навучальныя ўстановы закрыюць на каранцін. Хаця лік ужо адкрыты – першым стаў інтэрнат ПТВ-21. Летась незапланаваныя канікулы былі толькі ў СШ №6.

У кастрычніку ў мэтах прафілактыкі зрабілі прышчэпкі ад грыпу каля 2000 чалавек. Гэта дзеці, медработнікі і людзі з лёгачнымі хваробамі. Як гаворыць Міхаіл Грабоўскі, для такога горада, як Маладзечна, гэта кропля ў моры.

Вольга ПІЛІПЕНКА, Юрый КАРПІЦКІ.

Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.

У Маладзечне – эпідэмія грыпу. Персанал гарадской паліклінікі, у тым ліку, гардэробшчыца Тамара Воўкава, абавязаны насіць марлевыя павязкі.

Фотаапытанне маладзечанцаў

Як збіраецеся засцерагацца ад грыпу?

Мікалай Далінкевіч, беспрацоўны:
– Калі служыў у арміі, давалі часнок і цыбулю. Але лепш звярнуцца да ўрачоў. Яны ж нешта заканчвалі.

Інэса Вошчанка, прадпрымальнік:
– Не ведаю. Мабыць, дамашняе лячэнне. Я не давяраю ўрачам.

Віктар Кусовіч, прадпрымальнік:
– Я ўжо захварэў. Лячыцца буду дома. Эпідэміі, напэўна, не будзе. У нас выпрацаваўся імунітэт.

Іна Жаўняровіч, апаратчык:
– Не ведаю. Калі захварэю, звярнуся да ўрачоў. Кожны год хварэе шмат людзей. Магчыма, і эпідэмія пачнецца.

Бэці Аўдзеенка, дырэктар музычнай школы:
– Простымі народнымі сродкамі. Мы ніякіх прышчэпак не рабілі. Гэта як у анекдоце: "Калі лячыць грып, тады вылечышся за тыдзень, а калі не лячыць – за 7 дзён. Мяркую, што эпідэміі не будзе. Хаця ў нас адсутнічае шмат дзяцей.

Алег Бяганскі, рабочы (эколаг):
– Перахварэў у лёгкай форме. Прымаў прэпарат "Флараэнта" на аснове піхты з распрацовак Новасібірскай акадэміі. Грып перанёс на нагах. У мамы таксама быў грып. Але ўсё скончылася добра.

Фотаапытанне правяла Вольга ПІЛІПЕНКА.

■ МАЮ ПРАВА

Маладзечанец звяртаецца ў ААН

Карыстанне нацыянальным сцягам – правапарушэнне

Скарга маладзечанца Эдуарда Баланчука ў Вярхоўны Суд Беларусі на неабгрунтаванасць прыцягнення яго да адміністрацыйнай адказнасці за карыстанне нацыянальным бела-чырвона-белым сцягам засталася без задавальнення.

1 верасня летась маладзечанец Эдуард Баланчук пры правядзенні ўрачыстага сходу на адкрыцці помніка Міхалу Клеафасу Агінскаму разгарнуў бела-чырвона-белы сцяг. За гэта пастановай маладзечанскага гарадскога суда ён быў падвергнуты адміністрацыйнаму спагнанню – на яго быў накладзены штраф ў памеры 10 мінімальных заробткаў. Кіраўнік Маладзечанскай праваабарончай арганізацыі – аддзялення Беларускага Хельсінкскага камітэта – быў вымушаны адстойваць сваё права на карыстанне нацыянальнай сімволікай. Усе пагаджаліся, што бела-чырвона-белы сцяг сапраўды з'яўляецца гістарычным сцягам Беларусі. У адказе міністра юстыцыі Беларускаму Хельсінкскаму камітэту па справе Баланчука гаварылася, што, у адпаведнасці з пісьмом Дзяржкамітэта па архівах і справаводстве, бела-чырвона-белы сцяг з'яўляецца гістарычным сцягам Беларусі. Але, на думку суддзяў, карыстанне ім з'яўляецца парушэннем заканадаўства. "Вашыя довады, – гаворыцца ў адказе намесніка старшыні Вярхоўнага Суда Беларусі **У. Пташніка** на скаргу пана Баланчука, – што карыстанне гістарычным сцягам – гэта не падстава да прыцягнення да адміністрацыйнай адказнасці, з'яўляюцца безгрунтоўнымі. Заканадаўствам Рэспублікі Беларусь не адрэгулявана пытанне аб парадку і правілах карыстання гістарычнымі сцягамі і ў сувязі з гэтым пры правядзенні мерапрыемстваў, пералічаных у дыспазіцыі арт. 167–2 КаАП, трэба выконваць патрабаванні дзеючага заканадаўства".

Паколькі ўсе магчымасці ў Беларусі даказаць сваю праўду Эдуардам Баланчуком былі вычарпаныя, ён накіраваў сваю скаргу на дзеянні ўладаў у Камітэт па правах чалавека пры ААН, які размешчаны ў Жэневе. У сваёй скарзе ў Жэневу маладзечанец піша, што "гістарычныя сімвалы нідзе не падлягаюць рэгістрацыі. Гістарычны сцяг Беларусі да 1996 года быў дзяржаўным сцягам і ні практычна, ні тэарэтычна не можа быць зарэгістраваным... У нашай краіне пры правядзенні сходаў, мітынгаў, вулічных шэсцяў, дэманстрацый і пікетаваннях, у тым ліку, і дзяржаўнага маштабу, паўсюдна адбываецца карыстанне флагамі былога СССР, Узброеных сіл СССР, а таксама іншымі гістарычнымі флагамі БССР і іншых былых саюзных рэспублік. Рэгістрацыя гэтых гістарычных флагаў не прадугледжаная, і іхняе выкарыстанне пры публічных акцыях не цягне адказнасці". Эдуард Баланчук лічыць, што пакаранне за карыстанне гістарычным бела-чырвона-белым сцягам Рэспублікі Беларусь з'яўляецца праследаваннем па палітычных матывах. Такія дзеянні, на думку праваабаронцы, відавочна супярэчаць Канстытуцыі Беларусі: артыкулу 33, дзе кожнаму гарантуецца свабода меркаванняў, перакананняў і іх свабоднае выказванне, артыкулу 50, па якім абраза нацыянальнага гонару праследуецца па законе, артыкулу 54, дзе сказана, што кожны абавязаны берагчы гісторыка-культурную, духоўную спадчыну і іншыя нацыянальныя каштоўнасці, артыкулу 59, дзе дзяржавай гарантуюцца ўсе даступныя ёй меры для стварэння ўнутранага і міжнароднага парадку, неабходнага для поўнага здзяйснення правоў і свабод грамадзян, прадугледжаных канстытуцыяй.

"Ва ўсім свеце няма ніводнай дзяржавы, у якой бы грамадзяне караліся за карыстанне гістарычным флагам. Няўжо "Рэспубліка Беларусь – унітарная дэмакратычная сацыяльная прававая дзяржава" (атрыкул 1 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь), будзе першай такой дзяржавай?", – задае рытарычнае пытанне Эдуард Баланчук.

Мікола ГАЙДУК.

■ ТЭАТР

«Проста Мяфа»

(пастараль для дзяцей)

Пастаноўка Мінскага абласнога драматычнага тэатра па п'есе **Алены Палешчанкавай**. Захапляльная і адначасова павучальная гісторыя пра Ката Мікалая, Пеўня Пецю і сабаку Мяфу.

Аднойчы Мяфа заявіў, што ён адмаўляецца быць сабакам. Кот і Певень па чарзе выконваюць яго абавязкі, а Мяфа спрабуе засвоіць "навуку" палявання на мышэй і здабычы корму для курэй. Але гэтая "навука" даецца яму вельмі няпроста. І раптам з'яўляецца ліса. Што было далей, глядач даведаецца, калі паглядзіць спектакль.

Барыс ВАВІЛАЎ.

Архіў "РГ".

Сцэна са спектакля "Проста Мяфа". Злева направа: Кот Мікалай (Андрыян Барткевіч), сабака Мяфа (Вікторыя Карасевіч) і певень Пеця (Віктар Немец).

■ МІНУЛАЕ

Адпомсціў праз 30 год

Любіў **дзядзька Панас** расказваць, як ваяваў падчас першай сусветнай вайны. Праўда, перш, чым трапіць пад Смаргонь, дзядзька Панас добра наваяваўся і ў Карпатах. Там ён быў некалькі разоў паранены, ды яшчэ перахварэў на цынгу. І вось ён апынуўся на фронце паміж Маладзечнам і Смаргонню.

– Кажуць, браталіся, браталіся, – даводзіць былы салдат. – Абдымаліся нават. І не толькі. Мы яшчэ... у карты гулялі, – працягвае дзядзька Панас. – А як толькі камандзір з'яўляецца на гарызонце – усе па сваіх пазіцыях. Ворагі, значыцца, мы цяпер. Ды што гаварыць! Ворагамі і былі, хоць і браталіся. Яны і ўзброеныя былі лепш, чым нашыя. Пад канец вайны ў рускіх адна вінтоўка на траіх. Але і тут мы знаходзілі спосаб.

– Раскажы, дзядзька Панас, – прасілі мужчыны, што сабраліся гуртам ля сялібы.

– Аднойчы мы вырашылі ісці ўрукапашную. Сказана – зроблена. Як толькі каманда паступіла, мы і рынуліся на іх! А што іх вінтоўкі?! Доўгія, ды яшчэ са штыком. Пакуль яны за вінтоўкі, дык нашы кулакі ўжо скачуць у іх пад носам!

Далей дзядзька Панас абрываў аповяд, бо ведаў: скажы ўсю праўду да канца – будзе страшэнны рогат.

А было вось што. У адным з такіх рукапашных баёў гэты германец, той самы, з якім у карты гуляў, падабраўся да дзядзькі Панаса адзаду і штыком пракалоў яму (выбачайце!) мяккае месца.

Залячыўся наш баец, але дадому вярнуўся з пракалатым месцам і з вінтоўкай пад палой шыняля.

– Адпомшчу! Усё адно адпомшчу! – пагражаў дзядзька Панас.

Пра схаваную ў надзейным месцы вінтоўку не ведалі нават жонка і дзеці.

Ішлі гады, дзесяткі год і вось надышоў 1944-ы. Савецкая армія гнала ворага ўжо пад Лідай. Аднойчы ў вёсцы пачуўся свіст і крыкі:

– Немцы! Немцы ў асінніку!

Змардаваныя нядаўнімі баямі, параненыя, галодныя і знямоглыя, пляліся яны адзін за адным па зарослых акопах першай сусветнай. Так і рухаліся ў той бок, адкуль прыйшлі ў 1941-м. Лямант і крык даляцелі і да дзядзькі Панаса. Як толькі немцы апынуліся непадалёку ад яго хаты, ён дастаў схаваную ў свой час зброю і кінуўся за імі. Аднаго з іх дагнаў. Як дзядзька Панас яго забіў – стрэліў ці прыкладам – ніхто не бачыў. Але адпомсціў.

Цяпер дзядзька Панас заканчваў свой аповяд пра вайну словамі:

– Але ж адпомсціў!

Любоў КАРПОВІЧ.

Дзень памяці і сустрэчы

Фота Юрыя КАРПІЦКАГА

Маладзечна, 15 лютага. Мітынг памяці воінаў-афганцаў.

МАЛАДЗЕЧНА. 15 лютага прайшлі мерапрыемствы, прысвечаныя 13-й гадавіне вываду савецкіх войскаў з Афганістана.

Аб 11-й гадзіне ля Сцяны памяці прайшоў мітынг, які наладзіла грамадская арганізацыя "Беларускі саюз ветэранаў вайны ў Афганістане". Памяць тых, хто загінуў, ушанавалі хвілінай маўчання. Выступоўцы гаварылі пра тую вайну. Намеснік старшыні гарвыканкома **Данілея Жук** сказала:

– Мы не павінны вінаваціць – павінны памятаць.

А ўвечары ў сярэдняй агульнаадукацыйнай школе мастацтваў прайшоў урачысты канцэрт.

Юрый КАРПІЦКІ.

СМАРГОНЬ. У мінулую пятніцу тут таксама прайшла сустрэча з воінамі-афганцамі. Адначасова ў гарадскім Доме культуры праводзілі раённы конкурс патрыятычнай песні.

Першае месца падзялілі **Аляксандр Сініковіч і Святлана Гайдукевіч.**

Вольга ПІЛІПЕНКА.

■ КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА

Карабін замест іголкі

МАЛАДЗЕЧНА. У дзяжурную часць міліцыі жыхар Мясаты здаў агнястрэльную зброю.

Ён расказаў, што 5 лютага паблізу вёскі Крыніца аб'язджаў паляўнічую гаспадарку. І ў стагу сена знайшоў наразны карабін з аптычным прыцэлам сістэмы Мосіна. Вядзецца праверка.

Загінуў з-за неасцярожнасці

МАЛАДЗЕЧНА. У мінулы аўторак на ААТ "Забудова-Дрэў" загінуў мужчына.

Ён жыў у вёсцы Мазалі і працаваў рамшчыкам. Няшчасны выпадак адбыўся з-за невыканання правілаў тэхнікі бяспекі. Пры ачыстцы транспартнай стужкі ад пілавіння рабочы забыўся адключыць транспарцёр. У выніку трапіў пад яго барабан.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

Мінскі абласны драматычны тэатр

Рэпертуар на сакавік

Ранішнія спектаклі

3 нядзеля 12-00	**"Мымрык"** (казка-жарт для дзяцей і бацькоў) Валянцін Афонін
15 пятніца 10-00	**"Добры змей"** (лясная казка) Аляксей Якімовіч

Вячэрнія спектаклі

1 пятніца 19-00	**"Хочаш вер – хочаш не вер..."** (жартоўная камедыя ў 2-х дзеях) Юрый Вута
2 субота 17-00	**"Камедыя"** (камедыя ў 2-х дзеях паводле твораў К. Марашэўскага і Ф. Аляхновіча) Уладзімір Рудаў
5 аўторак 19-00	**"Вавілон"** (фантасмагарычная камедыя) Аляксей Дудараў
6 серада 17-00	ДКЧ. **Аляксандр Ільін**. Канцэрт аўтарскай песні
10 нядзеля 17-00	**" Без мяне мяне ажанілі"** (камедыя ў 2-х дзеях) Франц Ксавер Кроц
12 аўторак 19-00	**"Вечар"** (лірычная меладрама) Аляксей Дудараў
13 серада 19-00	**"Аўчары"** (сучасная драма) Вячаслаў Лапцік
14 чацвер 19-00	**"Чорная нявеста"** (меладрама ў 2-х дзеях) Жан Ануй
15 пятніца 19-00	**"Прынц Мамабук"** (камедыя-гратэск у 2-х дзеях) Аляксей Дудараў
17 нядзеля 17-00	**"Хочаш вер – хочаш не вер..."** (жартоўная камедыя ў 2-х дзеях) Юрый Вута
19 аўторак 19-00	**"Секс па перапісцы"** (трагікамедыя ў 2-х дзеях) Лявон Вашко
24 нядзеля 17-00	**"Апошняя ахвяра"** (меладрама ў 2-х дзеях) Аляксандр Астроўскі
26 аўторак 19-00	**"КІМ"** (меладрама ў 2-х дзеях) Аляксей Дудараў
27 серада 19-00	**"Хочаш вер, хочаш не вер..."** (жартоўная камедыя ў 2-х дзеях) Юрый Вута
28 чацвер 19-00	**"Характары"** (лірычная камедыя) Васіль Шукшын
29 пятніца 19-00	**"Восем закаханых жанчын"** (сямейны дэтэктыў у 2-х дзеях) Рабер Тама

Маладзечна, вул. Чкалава, 7. Тэл. каса 52417, гал. адміністратар 61732

Драматычны тэатр у Смаргоні

26 лютага Мінскі абласны драматычны тэатр пазнаёміць са сваёй творчасцю жыхароў Смаргоні.

Гастролі пройдуць у актавай зале СШ №6. Маладзечанцы аб 11-й гадзіне прапануюць пастараль для дзяцей "Проста Мяфа" **Алены Палешчанкавай**. А ў 14-00 – лірычную камедыю "Характары" **Васіля Шукшына**.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

■ ЛЁСЫ ЛЮДСКІЯ

«Я не верыў, што мне жадаюць дабра»

МАЛАДЗЕЧНА. 17 лютага, а 22-й гадзіне, ля магазіна №61 па вуліцы Францыска Скарыны міліцэйскі нарад затрымаў 15-гадовага п'янага хлопца, які з нажом у руках вымагаў грошы ў непаўналетняга.

Злачынцу завуць **Кірыл Палянскі**. За два дні да гэтага ён збег з сацыяльнага прытулка.

З харастырыстыкі Кірыла Палянскага:

Кірыл Палянскі паступіў у сацыяльны прытулак 30 лістапада 2001 года. Здольны, можа займацца на "4" і "5". Дастаткова развіты, аккуратны. Цікавіцца гісторыяй Беларусі, літаратурай дэтэктыўнага жанру. Марыў стаць настаўнікам, але з-за прабелаў у ведах асаблівага старання не праяўляў да ажыццяўлення мары. Нешматслоўны, у размове стрыманы, асцярожны. Унутрана азлоблены на ўвесь свет, але знешне гэта не праяўляецца. Не верыць у дабро. Падвержаны чужому ўплыву, не можа стрымаць слова. Двойчы самавольна пакінуў прытулак.

Падлетак патрабуе чулага стаўлення да сябе, пастаяннага кантролю з боку дарослых, цеплыні, разумення.

Жыве ў Маладзечне падлетак – Кірыл Палянскі. Рознае ён перабачыў. У 11 год трапіў на два гады ў спецшколу. Пражываў з маці-інвалідам першай групы і п'яніцай. Бацька даўно кінуў сям'ю. Кірыл трапіў у сацыяльны прытулак на базе дзіцячага садка №20. Напісаў заяву сам: "Прашу накіраваць у групу прытулка, бо мне надакучылі п'яныя фізіяноміі матчыных сябровак". Пайшоў у школу. Знайшліся дзве сям'і, якія гатовыя ўзяць апеку над Кірылам. На 1 сакавіка прызначаны суд аб пазбаўленні яго маці бацькоўскіх правоў. Пасяброваў з дзяўчатамі са сваёй школы, якія наведвалі яго ў прытулку. Але за тры дні ён двойчы збягаў і здзейсніў злачынства. Цяпер яму за разбой пагражае пазбаўленне волі ад 3 да 10 гадоў. Улічваючы яго мінулае, Кірылу могуць даць гадоў шэсць, не меней.

У артыкуле мы не выступаем у ролі суддзяў. Гэта ім вырашаць, як пакараць Кірыла. Мы не апраўдваем учынак Палянскага. Той падлетак, на якога напаў маладетні злачынца, шмат перажыў і ён можа з поўным правам патрабаваць заслужанага пакарання злачынцы.

Больш за іншых апошнім часам з Кірылам гутарыла загадчыца садка №20, у якім знаходзіцца сацыяльны прытулак, — **Вольга Башынская**:

– 30 лістапада прыйшоў звычайны падлетак. Ён спакойна адказваў на пытанні. Я і сацыяльны педагог часта гаварылі з ім. Кірыл пайшоў у школу, добра вучыўся. Але праз некаторы час засумаваў. Справа ў тым, што наш прытулак прызначаны для малых дзяцей. Побач з Кірылам былі малодшыя школьнікі і дзецi-дашкольнікі.

Ён папрасіў дазволу наведваць спартыўную секцыю. За час знаходжання хлопца ў прытулку мы знайшлі дзве сям'і, якія былі гатовыя ўзяць Палянскага пад апеку. Кірыл пабываў у іх у гасцях падчас зімовых канікулаў. Яму там падабалася. Гаварыў:

– У сям'і я жыў бы.

У клас, дзе вучыўся Палянскі, прышоў выпускнік спецшколы. Прыкладна ў гэты час Кірыл пачаў мяняцца. У "Дзённіку назіранняў", які вялі ў прытулку, ёсць запіс ад 12 снежня: "Кірыл па-ранейшым ветлівы і акуратны, але пачала зніжацца цікавасць да падрыхтоўкі дамашніх заданняў. Стараецца застацца ў адзіноце".

13 лютага адпрасіўся схадзіць на секцыю. Мы дамовіліся, што ён патэлефануе мне дахаты, калі вернецца. Але званка не было. У 6 раніцы мы прыехалі на кватэру да яго маці. Знайшлі Кірыла там.

На наступны дзень ён пайшоў у школу. 15 лютага вечарам збег яшчэ раз. Шукалі да 11 гадзін вечара, але безвынікова. У суботу вечарам мне дадому патэлефанавалі яго сябры, якія сказалі:

– Выратоўвайце Кірыла.

Ён звязаўся з хлопцам гадоў дваццаці, які мае аўтарытэт у крымінальных колах. Сябры Кірыла пабіліся з ім, але сілы былі няроўныя. Кірыл быў нападпітку. Мы паехалі па адрасе, але сябры Кірыла пераблыталі вуліцу. У той дзень мы яго не знайшлі.

У панядзелак я патэлефанавала ў інспекцыю па справах непаўналетніх. Юнак быў у КПЗ. Я спыталася ў Кірыла: "Ну што, ты "аўтарытэт"? Чаму збег другі раз?"

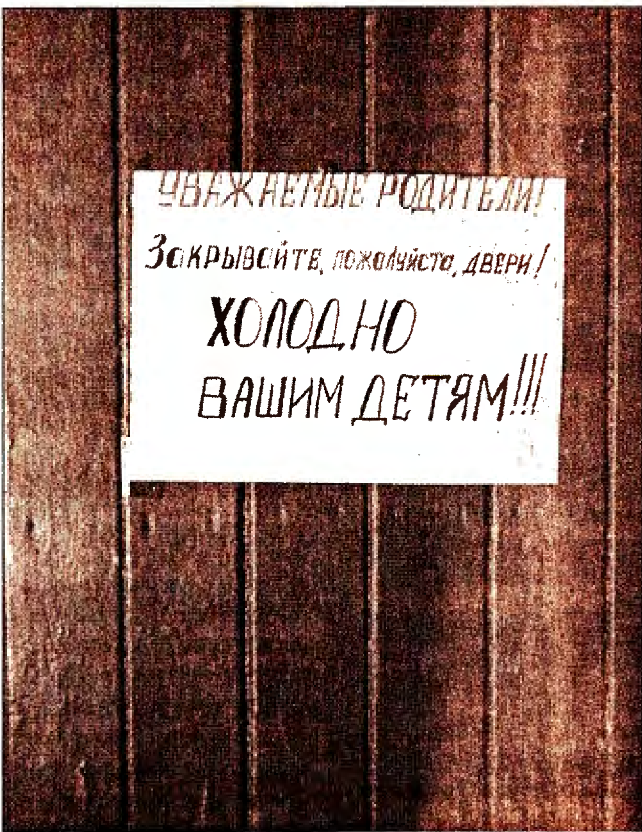
"Я дурань...", – адказаў ён.

Наперадзе суд. Адныя з апекуноў напісалі паручыцельства, што гатовыя да суда ўзяць Кірыла пад апеку. Нягледзячы на тое, што яны павінныя будуць заплаціць 5 мільёнаў рублёў, калі Кірыл утворыць яшчэ нешта.

Вольга Башынская лічыць, што грамадства дапусціла памылку, калі пасля спецшколы накіравала яго да маці, дзе кожны дзень выпівалі. Аднойчы Кірыл спусціў з лесвіцы адну з сяброўак маці. Тая напісала заяву ў міліцыю.

Чакаем суда.

Юрый КАРПІЦКІ.

Фота Кірыла КАРПІЦКАГА.

Дзіцячы садок №20. Праз гэтыя дзверы збег у мінулую пятніцу 15-гадовы Кірыл Палянскі.

Курсы валют НБ РБ

	14 лютага	21 лютага
Долар	1653,00 руб.	**1662,00** руб.
Літ	419,33 руб.	**421,59** руб.
Расійскі рубель	53,60 руб.	**53,81** руб.
Злоты	397,42 руб.	**399,42** руб.
ЕЎРА	1447,86 руб.	**1455,41** руб.

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	1660 – 1680 руб.	**1670 – 1690** руб.

Маладзечна. Цэны ў сераду на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 13.02	20.02
Курыныя кумпячкі, 1 кг	2600	**2600**
Кілбаса с/вялен., 1 кг	9200	**8900**
Сасіскі, 1 кг	3950	**3520**
Селядзец, 1 кг	1800	**2200**
Рыс, 1 кг	600	**620**
Грэчка, 1 кг	550	**530**
Цукар, 1 кг	730	**730**
Алей, 1 л	1550	**1550**
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1000	**1000**
Маянэз, 200 г	320	**320**
Кава "Пеле", 100 г	1800	**1800**
Шпроты, бляшанка 160 г	600	**580**
Соус там. «Мінскі», 0,5 л	600	**600**
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	600	**550**
Капуста, 1 кг	500	**600**
Лімоны, 1 кг	1800	**1800**
Апельсіны, 1 кг	1500	**1500**
Сялянскія прадукты		
Смятана, 1 л	1600	**1300**
Масла, 1 кг	3400	**3400**
Тварог, 1 кг	1500	**1500**
Малако, 1,5 л	600	**500**
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1600	**1400**
Бульба, 1 вядро	2500	**2500**
Морква, 1 кг	800	**700**
Яблыкі, 1 кг	500	**550**

■ ПЫТАЙЦЕСЯ – АДКАЗВАЕМ

Кандуктары застануцца

Васіль Рамановіч з Маладзечна пытаецца: "Чаму ўстанавілі двухкратную плату ў аўтобусе ў выходныя і святочныя дні?".

"Можна прадаваць білеты ў кіёсках "Саюздруку", а кандуктараў скараціць. Яны ствараюць нязручнасці для пасажыраў, калі аўтобусы перапоўненыя".

Адказвае дырэктар Маладзечанскага аўтапарка №4 **Пётр Мамчыц**:

– У выходныя і святочныя дні дзейнічаюць экспрэс-маршруты, кошт якіх вышэйшы. На гэта ёсць дазвол гарвыканкома. А прадаваць білеты ў кіёсках – нерэальна. Кандуктары нікому не перашкаджаюць, а збіраюць з усіх плату. Напэўна, той, хто задае гэтае пытанне – патэнцыяльны "заяц".

Вольга ПІЛІПЕНКА.

■ «РГ»-СТАТЫСТЫКА

Беражыце сэрца

У 2001 годзе ў Маладзечанскім раёне асноўнай прычынай смерці былі сардэчна-сасудзістыя захворванні – 624 чалавекі; траўмы і атручванні – 145 чалавек; вострыя алкагольныя атручванні – 45; самагубствы – 34 чалавекі; анкалагічныя хваробы – 79 чалавек. Сярэдняя працягласць жыцця склала 66,6 гадоў. Жанчыны жывуць больш за мужчын (77,9 гадоў супраць 62,1).

Звесткі прадаставіла загадчык раённага ЗАГСа **Ніна Бажко**.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

■ ЗАРАБОТКІ

На розных палюсах

МЯДЗЕЛ. Сярэдні заработак у раёне ў студзені склаў 121 тысячу рублёў. Найбольш атрымалі работнікі крэдытавання і страхавання – амаль удвая больш за сярэднюю зарплату. Няблага маюць работнікі сувязі і ЖКГ. А менш за ўсіх налічана працаўнікам сельскай гаспадаркі – каля 76 тысяч рублёў.

Алесь ВЫСОЦКІ.

■ КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА

Палова парушальнікаў «на сумленні» дружыннікаў

АСТРАВЕЦ. 19 лютага ў памяшканні Астравецкай пагранкамендатуры адбыўся каардынацыйны сход добраахвотных дружын пагранічнікаў.

У памежным атрадзе створана 26 дружын, членамі іх з'яўляюцца 248 чалавек. У асноўным, гэта жыхары памежных з Літвой вёсак. У іх абавязкі ўваходзіць інфармаванне пагранічнікаў аб спробах перамяшчэння кантрабанднага грузу ў Літву, незаконнага пераходу мяжы і міграцыі асоб афраазіяцкага паходжання. Прынамсі, у жніўні мінулага года пагранічнікі затрымалі амаль 30 парушальнікаў мяжы. Большасць з іх была затрыманая дзякуючы інфармацыі, своечасова перададзенай дружыннікамі.

Акрамя гэтага, на сходзе абмяркоўваліся пытанні заахвочвання дружыннікаў, прадстаўлення да ўзнагарод. Прыкладам, калі, дзякуючы інфармацыі дружыннікаў, сума затрыманай кантрабанды перавысіць 500 мінімальных заробткаў, то інфарматараў прадставяць да медаля "За адзнаку ў ахове дзяржаўнай мяжы".

А ў сакавіку на нарадзе, што пройдзе ў камітэце пагранвойскаў у Мінску, будуць абмеркаваныя пытанні грашовага заахвочвання дружыннікаў.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

Хабар як вырашэнне праблемы

АСТРАВЕЦ. Некалькі дзён таму супрацоўнікі раённага аддзела КДБ сумесна з апаратыўнікамі з Астравецкага РАУС затрымалі інжынера мінскага РУП "Белдарцэнтр". Падазраецца ён у атрыманні хабару ў 50 долараў ЗША.

Інцыдэнт адбыўся непадалёку ад пагранпераходу "Катлоўка", калі вадзіцеля аўтафуры з Расіі спынілі для ўзважвання грузу. Аказалася нестыкоўка грузу па дакументах і ў машыне. За вырашэнне праблемы інжынер "запатрабаваў" з расіяніна 50 долараў ЗША. Праз некаторы час пра гэты факт даведаліся аператыўнікі.

У дадзены момант інжынер арыштаваны, пракуратура ўзбудзіла крымінальную справу па факце хабарніцтва.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

Утапіўся ў калодзежы

МАЛАДЗЕЧНА. У аўторак утапіўся 84-гадовы жыхар Краснага. Ён упаў у калодзеж.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

Небяспечная Уша

МАЛАДЗЕЧНА. 17 лютага каля чыгуначнай станцыі Уша пабілі мужчыну. У яго адабралі кажух, гадзіннік маркі "Луч", ваенны білет і 10 тысяч рублёў. У гэты ж дзень злодзеяў затрымалі.

У здзяйсненні злачынства падазраюцца хлопцы 18, 18 і 24 год, якія знаходзяцца ў ізалятары часовага ўтрымання.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

■ КАДРЫ

На павышэнне ў аблвыканком

СМАРГОНЬ. Дырэктар завода аптычнага станкабудавання Аляксандр Радзевіч перайшоў на работу ў Гродзенскі аблвыканком. Цяпер ён намеснік старшыні.

Спыталіся ў былога дырэктара СЗАСа, як ён успрыняў павышэнне па службе.

– Якое ж тут павышэнне? Наадварот, з дырэктарскага паста знялі, - пажартаваў А. Радзевіч. – А калі сур'ёзна, то ў мяне вельмі складаныя пачуцці ў сувязі з пераходам на новую работу. Канкрэтная інфармацыя пра гэтае прызначэнне паступіла зусім нядаўна. Магу сказаць адно: трэба працаваць, і работа мае быць вялікая. Першы час выконваць абавязкі дырэктара будзе мой першы намеснік **Алег Крысін**.

Таццяна СКАРЫНКІНА.

■ СЛУЖБА «01»

Месячнік пажарнай бяспекі

МАЛАДЗЕЧНА. Пачаўся месячнік пажарнай бяспекі ў бытавых, падсобных і дапаможных памяшканнях, на будаўнічых пляцоўках тых аб'ектаў, што цяпер будуюцца.

У горадзе і раёне 62 такія месцы. Мэта месячніка, які традыцыйна праходзіць два разы на год, - папярэджанне пажараў. Апошні такі выпадак быў 7 лютага. У 4 раніцы загарэўся будаўнічы вагончык на тэрыторыі будоўлі Дома культуры. Прычына пажару – парушэнне правілаў эксплуатацыі электраправодкі. Агнём пашкоджаны дах вагончыка.

Юрый КАРПІЦКІ.

Алкагалізм: сімптомы хваробы

Што гэта такое

Алкаголь — гэта этылавы (або вінны) спірт. Да ўжывання алкаголю прывыкаюць, як да курэння тытуню або да морфію, опію і іншых наркотыкаў.

Навагу людзей, якія п'юць эпізадычна і няшмат, якія лічаць, што яны прытрымліваюцца "нормы", у большасці выпадкаў узнікае хваравітая цяга да алкаголю. З іх адныя больш ці менш хутка, іншыя праз некалькі год робяцца алкаголікамі. Пры сістэматычным жа прыёме спіртных напіткаў нарастаюць незваротныя змяненні ў мозгу, выклікаючы цяжкія псіхічныя і неўралагічныя парушэнні (зніжэнне інтэлекту, расстройствы памяці, прыдуркаватасць, алкагольныя паліінеўрыты і інш.).

Важнай прыкметай пачатковай стадыі алкагалізму з'яўляецца цяжкапераадольная цяга да алкаголю, да стану ап'янення. Спачатку гэтае жаданне выпіць не асэнсоўваецца чалавекам як хваравітая цяга. Ён можа лічыць, што яму проста падабаецца весяліцца, што тыя людзі, з якімі ён ужывае спіртныя напіткі, яму цікавейшыя за ўсіх астатніх; паступова пашыраецца колькасць прычын, якія быццам бы дазваляюць ужыванне спіртных напіткаў (з прычыны выхаднога дня, заканчэння рабочага дня, канфліктных сітуацый на рабоце, у сям'і), усё цяжэй робіцца адхіляць заманлівыя для яго прапановы "сяброў". У далейшым ён пачынае ўжываць спіртныя напіткі "ад суму", "даўно не піў", "ад няма чаго рабіць".

У таго, хто захварэў алкагалізмам, перш за ўсё, мяняюцца паводзіны. Пры думцы пра магчымасць выпіць павышаецца настрой, з'яўляецца

Алкагалізм: сімптомы хваробы. Фота IREX/ProMedia.

нецярплівасць. Службовыя абавязкі, справы лёгка адступаюць на задні план. Такі чалавек сам робіцца ініцыятарам выпівак, адшукваючы для гэтага любую прычыну.

Думка пра выпіўку носіць неадчэпны характар, ствараючы ў хворага стан рассеянасці, мітуслівасці, адцягваючы яго ад работы, нараджаючы пачуццё напружанасці, трывогі. Калі ў гэтым стане ён доўгі час не можа задаволіць сваё жаданне, то ў яго ўзнікае раздражняльнасць, кепскі настрой. У гэты момант чалавек быццам бы сам імкнецца да сваркі, канфліктнай сітуацыі, выкарыстоўваючы іх як яшчэ адну прычыну для ўжывання спіртных напіткаў.

Для пачатковай стадыі алкагалізму характэрны і такі сімптом, як страта кантролю за колькасцю выпітага. Выражаецца гэта, перш за ўсё, у тым, што пасля пэўнай порцыі алкаголю ў хворага абвастраецца жаданне выпіць яшчэ. Такі чалавек праспешвае з выпіўкай, часта апярэджвае "круг", выяўляючы тую прагу да алкаголю, якая адразу ж кідаецца ў вочы навакольным. Спачатку разнастайныя сацыяльна-этычныя (незнаёмая кампанія, наяўнасць людзей, чыя думка неабыякавая і інш.) быццам бы прымушаюць яго змагацца з жаданнем піць яшчэ і яшчэ, і яму, усё ж, удаецца сябе перамагчы. Але потым ужо нічога не ідзе ў разлік. Адзначаецца змяншэнне дозы алкаголю, якая выклікае эфект растармажэння.

Адной з першых прыкмет алкагалізму з'яўляецца знікненне моташліва-рвотнага рэфлексу. Моташлівасць і рвота — гэта звычайная рэакцыя арганізма на ўсякае атручванне. Калі рвота не ўзнікае, то гэта сведчыць пра страту арганізмам ахоўных функцый. У алкаголікаў арганізм прывыкае да атруты.

На ўзнікненне захворвання паказвае і такі сімптом, як устойлівасць арганізма да дзеяння алкаголю. Гэта выражаецца ў тым, што для дасягнення аднаго і таго ж эфекту — паляпшэння настрою, самаадчування — патрабуюцца з цягам часу ўсё большыя дозы спіртных напіткаў. І мы яшчэ нярэдка чуем заявы пра тое, што некаторыя могуць выпіць вялікія дозы спіртнога і быццам бы адчуваюць сябе "цудоўна". Такія людзі і не здагадваюцца, што ступілі на небяспечную дарогу алкагалізму.

Важна адзначыць, што пры алкагалізме назіраецца ўстойлівасць не толькі да разавай дозы алкаголю, але і да частаты выпівак. Калі здаровы чалавек аднаразова прымае вялікую дозу спіртнога, то алкаголь дастаткова доўга выклікае ў яго негатыўныя адносіны. Пры развіцці алкагалізму чалавек не можа вытрымаць доўгіх паўз паміж прыёмамі высокіх доз. І калі ў яго ўзнікае жаданне перастаць піць, то яно не трымаецца больш за некалькі дзён.

Адным з важнейшых прыкмет, якія ўказваюць на наяўнасць алкагалізму, з'яўляецца змяненне характару алкагольнага ап'янення. Перыяд прыўзнятага настрою скарачаецца, рухальная слабасць змяняецца рухальнай растармажанасцю, імкненнем кудысьці ісці, штосьці рабіць. Адзначаецца завастрэнне на адной ідэі або думцы. Часта вярталася да тэм, якія могуць быць непрыемныя навакольным, бываюць надакучлівыя, нетактоўныя. Яны ўспамінаюць несправядлівасці, нанесеныя ім крыўды.

Да аднаго з ранніх прыкмет алкагалізму адносяцца развіццё неўратычнага стану. Зніжаецца працаздольнасць, хутка стамляюцца, часта робяць перапынкі ў рабоце. Іх настрой вельмі няўстойлівы. Яны робяцца капрызлівыя, патрабавальныя да навакольных. Узнікае павышаная раздражняльнасць, парушаецца сон. Вельмі пакутлівы працёс засынання. Характэрныя ранняе прабуджэнне, прачынанне ад самага малога шолаху. Такія пацыенты скардзяцца на стамляльнасць, зніжэнне працаздольнасці і тлумачаць гэта нагрузкай, сямейнымі канфліктамі, якімі-небудзь захворваннямі. Яны становяцца пацыентамі тэрапеўтаў, неўрапатолагаў, скардзяцца на павышаны артэрыяльны ціск, болі ў вобласці сэрца, страўніка, дрэнны сон, адсутнасць апетыту, болі ў суставах, мышцах, спіне.

Па меры развіцця алкагалізму звужаецца кола інтарэсаў. Няма імкнення да павышэння сваёй кваліфікацыі, службовага росту, выканання сямейных абавязкаў; забываюцца ранейшыя сябры, перавага аддаецца новым сябрам, схільным да ўжывання алкаголю. З'яўляецца абыякавасць да ўсяго, халоднасць да блізкіх.

Мы пералічылі асноўныя прыкметы, характэрныя для ранняй стадыі алкагалізму. Усе яны сведчаць пра тое, наколькі гэта сур'ёзнае захворванне. Калі вы схільныя да ўжывання спіртнога, спыніцеся, пакуль не позна. Ну, а калі вы заўважыце ў сябе наяўнасць якога-небудзь вышэйзгаданай прыкметы, неадкладна звярніцеся да ўрача-нарколага наркалагічнага дыспансера.

Алена ГЛАЎНІЦКАЯ, галоўны ўрач Маладзечанскага гарадскога Цэнтра здароўя.

Як вылечыцца

Псіхолагагі і ўрачы, што даследуюць праблему алкагалізму і сямейных узаемаадносінаў прыйшлі да двух вельмі важных высноў. Першая: алкагалізм — гэта хвароба. Такая ж, напрыклад, як гіпертанія ці апендыцыт. Але ж нельга ўгаварыць гіпертоніка знізіць ціск або чалавека, які пакутуе на апендыцыт, "спыніць" болі ў жываце. Гэтак жа і чалавек, што п'е: каб ён мог, ён бы гэта зрабіў сам. Гэта вельмі важна запомніць, каб не губляць ваш час і траціць нервы на безвыніковыя размовы, а звярнуцца да іншых, больш дзейсных сродкаў і метадаў.

І вось другая выснова: сям'я ўяўляе сабой замкнутую сістэму. А значыць, любое змяненне паводзінаў аднаго з членаў сям'і непазбежна вядзе да змяненняў паводзінаў іншых членаў сям'і. Калі вы не можаце ўздзейнічаць на мужа-алкаголіка і хочаце памяняць яговыя паводзіны, мяняйце свае паводзіны — на сябе ж вы ўздзейнічаць можаце. Любы чалавек востра адчувае і адразу рэагуе на змяненне становішча ў сям'і, "перамену клімату". Тым больш той, што п'е.

Вось некалькі канкрэтных прыкладаў. Чалавек, які п'е, хутка прывыкае да таго, што яго паводзіны робяцца цэнтрам увагі ў сям'і.

Паступова выпіўка робіцца самым лёгкім і звыклым спосабам звярнуць на сябе ўвагу. Такім чынам, атрымліваецца, што навакольныя міжволі патураюць яго п'янству, нягледзячы на шчырае жаданне дапамагчы.

У гэтым выпадку вы павінны асэнсаваць і паказаць, што ў вас уласнае жыццё, ёсць свае планы і ідэі, свае інтарэсы і свае сябры. Вашае жыццё — для вас, а не з'яўляецца дадаткам да чалавека, які злоўжывае алкаголем. І вашае самаадчуванне не абавязкова павінна залежаць ад таго, колькі ён выпіў. І калі гэта зразумееце, асэнсаваць і прадэманстраваць, то чалавек раптам бачыць, што яго п'янства не ставіць яго ў асаблівае становішча, а наадварот, зневажэе яго перад іншымі членамі сям'і.

Як жонка садзейнічае п'янству мужа? Гэта калі выпалачваюць яго даўгі, "лечаць" дамашнімі сродкамі ад пахмелля. Усе гэтыя віды "дапамогі" пераконваюць алкаголіка ў адным: што б ён ні зрабіў, яму дапамогуць, знойдуць рашэнне ўсіх праблем, і не трэба браць на сябе адказнасць за свае ўчынкі, а значыць, можна працягваць піць. Ён можа нават не асэнсоўваць гэтай думкі, не прызнавацца ў гэтым самому сабе. Давайце, усё ж, паглядзім праўдзе ў вочы і падумаем, чаго вы хочаце ва ўзаемаадносінах з ім: саўдзельнічаць у яго п'янстве або рашуча накіраваць на дарогу выздараўлення. Раз ёсць хвароба, трэба дзейснае лячэнне, ніякія паўмеры больш не дапамогуць.

Выхаванне ў чалавека, які п'е, устаноўкі на цвярозасць — задача нялёгкая, але яе можна вырашыць. У кожным чалавеку спалучаюцца слабасць і сіла, трэба знайсці іх і прымусіць працаваць супраць хваробы.

І вось сітуацыя змянілася, нейкі метад дапамог, штосьці падзейнічала — і чалавек заяўляе: "Больш не п'ю! Хопіць, сваю цыстэрну выпіў". Кожны, хто п'е, праз такі перыяд праходзіць. І тут для многіх сем'яў пачынаецца вельмі складаны перыяд. Чалавеку, які кінуў піць, першы час вельмі складана эфектыўна вырашаць задачы, што ўстаюць перад ім, супрацьстаяць жыццёвым цяжкасцям. Любы канфлікт, стрэс, любая псіхічная траўма могуць прымусіць яго вярнуцца да адзінага вядомага спосабу псіхалагічнай абароны — да выпіўкі. Вялізную дапамогу ў гэты перыяд можа аказаць сям'я. Вельмі важна загадзя прадумаць і падрабязна "прайграць" тыя стрэсавыя сітуацыі, якія рана ці позна ўзнікнуць. Напрыклад, прыход гасцей, свята, праблемы на рабоце, канфлікт у сям'і. Нарэшце, проста правядзенне выхадных дня, вольнага часу. Неабходна падрабязна, усёй сям'ёй прадумаць, як сябе паводзіць у кожнай з гэтых сітуацый, якія словы гаварыць, чым сябе адцягнуць ад выпіўкі.

Іншы раз як бывае? Муж п'е, жонка адна і домам, і дзецьмі займаецца, і грашыма распараджаецца. Яна галоўная ў сям'і, і ў яе нялёгкім жыцці гэта служыць нейкай узнагародай, якая мірыць яе з рэчаіснасцю. Але вось муж перастае піць і пачынае прэтэндаваць на тое, каб узяць усе справы ў свае рукі: кантралюе справы сям'і, дае ўказанні, выражаць прэтэнзіі. Ён прэтэндуе на тое, каб вярнуць сабе статус "галавы" сям'і, жонка ж лічыць, што ён яшчэ не мае на гэта праву пасля стольких год п'янства ("Дзе ты раней быў, каб цяпер правы "качаць"?").

І вось так, часта неўпрыкмет, наспявае канфлікт, выратаваннем ад якога для жонкі з'яўляецца аднаўленне стану рэчаў, які існаваў раней. І адбываецца дзіўнае: жонка, якая столькі год марыла, каб муж кінуў піць, ці сама ставіць яму бутэльку "за добрыя паводзіны", або правакуе сварку, падсвядома ведаючы, што ён не вытрымае і адрэагуе запоем.

Зразумела, падобнае адбываецца не ва ўсіх сем'ях. Аднак вось пра што трэба памятаць заўсёды: калі вы хочаце зрабіць алкаголікам непітушчага чалавека за які-небудзь год, ніколі не хваліце мужа, гаварыце з ім толькі пра тое, што ён не зрабіў, што ў яго не атрымліваецца, чаго ён не ўмее. А каб справакаваць запой у былога алкаголіка, дастаткова аднаго слова, сказанага не да месца! Памятайце, што першыя месяцы цвярозасці — перыяд цяжкі для таго, хто кінуў піць. Таму пастарайцеся з разуменнем да яго раздражняльнасці і перападаў настрою, да нейкіх памылак і абавязкова адзначайце, чаго ён дасягнуў дзякуючы цвярозаму жыццю.

Адзін важны момант. Прымяняючы гэтыя метады на практыцы, вельмі карысна самому прайсці псіхалагічнае кансультаванне ў добрага медыцынскага псіхолага і для пачатку разабрацца ў сабе. Вы набудзеце зарад неабходнай энергіі, упэўненасці ў сваіх сілах, цярплівасці. Таму што цярплівасць тут, як і ў любой іншай справе неабходныя. Аднак вынік — вяртанне роднага чалавека ў сям'ю, да нармальнага чалавечага жыцця — каштуе многага.

Мікалай Сураўцаў, урач-псіхатэрапеўт.

Першая ўрачэбная амбулаторыя

МАЛАДЗЕЧНА. Праз некалькі тыдняў на базе другой гарадской паліклінікі (былая паліклініка "Спадарожніка") адкрыецца першая ў горадзе ўрачэбная амбулаторыя. Прыём там будзе весці ўрач агульнай практыкі Іна Кісель.

Расказвае галоўны ўрач другой гарадской паліклінікі **Рыгор Шышоў**:

— Урачэбная амбулаторыя адкрыецца ў рамках рэспубліканскай праграмы па рэфармаванні першаснай медыка-санітарнай дапамогі. Мы вырашылі скарыстаць досвед заходніх краін, дзе няма ўчастковых урачоў і паліклінік. Замест іх працуюць урачы агульнай практыкі, якія валодаюць сучаснымі методыкамі і маюць офіс з усім неабходным абсталяваннем. У складаных выпадках пацыентаў напраўляюць у дыягнастычны цэнтр, а адтуль, калі патрэбна, — у стацыянар. А так з чалавекам працуе адзін урач агульнай практыкі, якога там называюць сямейным урачом.

А нас губіць празмерная спецыялізацыя. Адзін урач адказвае за адзін орган, другі — за іншы. У выніку мы ганяем чалавека з кабінета ў кабінет, як футбольны мяч. Атрымліваецца, за здароўе чалавека ў цэлым ніхто канкрэтна не адказвае. Участковыя тэрапеўты ў цяперашніх умовах не здольныя выконваць каардынуючую ролю.

Урачэбныя амбулаторыі з поспехам працуюць на сяле. Прыкладам, па дадзеных Маладзечанскага раёна, пасля з'яўлення ўрача агульнай практыкі колькасць выклікаў "Хуткай дапамогі" скарацілася на 40%, узровень шпіталізацыі стаў ніжэйшы на 21%. Наведванне спецыяльных урачоў у раённай паліклініцы насельніцтвам раёна зменшылася ў сярэднім на 35%. Вось якую нагрузку нясе ўрач агульнай практыкі. Ён на месцы вырашае значную частку пытанняў і толькі ў больш складаных сітуацыях накіроўвае хворых у паліклініку.

Мы спадзяемся, што з'яўленне ўрача агульнай практыкі зменшыць чэргі ў паліклініках і зможа павысіць якасць абслугоўвання гараджан. Менавіта з-за гэтага ўпраўленне па ахове здароўя і пайшло на эксперымент.

Маладзечанскі ўрач агульнай практыкі Іна Кісель можа замяніць тэрапеўта, эндакрынолага, ЛОРа і афтальмолага. Яна скончыла Гомельскі медінстытут, а летась — курсы ўдасканалення ў Беларускай акадэміі паслядыпломнай адукацыі на кафедры ўрача агульнай практыкі. Прыём хворых Іна Кісель будзе праводзіць з 8 да 13 гадзін. Тэлефон рэгістратуры — 44040. Да ўрача агульнай практыкі могуць запісацца жыхары дамоў 1, 3, 5, 5а, 7-19 (няцотны бок) па вуліцы Драздовіча, 1-17 (няцотны бок), 12-18 (цотны бок) па вуліцы Лебедзеўскай, 1-53 (няцотны бок), 2-36 (цотны бок) па Вялікім Гасцінцы, 24-42 (цотны бок) па вуліцы Вольнай, і тыя, што жывуць на вуліцах Заводскай, Абводнай, у 1-м, 2-м і 3-м Рабочых завулках.

Сямён БОНДАР.

Ліц. №1332 Мін. аховы здароўя РБ ад 27.12.99 да 27.12.2004.

■ ТУРЫЗМ

Пешшу да Вішнеўскага сталеліцейнага завода

Маршрут пешага краязнаўчага паходу выхаднога дня. Працягласць 16 кіламетраў. Маршрут: станцыя Маладзечна – станцыя Багданаў – вёска Ігнатава – вёска Альшанка – вёска Вішнева – парк Адрывонш – вёска Кацеўшчына – рака Альшанка – станцыя Багданаў – станцыя Маладзечна.

Схема знятая з карты, выкананай у маштабе 1:200000, і павялічаная ў 6 разоў. Маштаб схемы 1:33333.

Наша падарожжа пачынаецца на чыгуначным вакзале станцыі Маладзечна з 3-га пуці 3-й платформы. Тут звычайна знаходзіцца дызель "Маладзечна-Ліда". Ён нас даставіць да пачатку маршруту. Цягнік адпраўляецца ў 8-35 і ў 10-05 прыбывае на станцыю Багданаў. Ад перона ідзем да нямецкіх могілак перыяду першай сусветнай вайны. Для гэтага пераходзім чыгуначныя пуці і па гравійцы, якая цягнецца сярод хат вёскі Дзесятнікі, даходзім да шашы Р-53, Гальшаны-Валожын. За ім, насупраць аўтобуснага прыпынку, - могілкі. Перад намі адкрыецца 5-6-метровая каменная вежа – капліца, якую ўвенчвае скульптура арла з распасцёртымі крыламі. Гэтае збудаванне з'яўляецца помнікам архітэктуры. Прозвішча архітэктара і год пабудовы капліцы выбітыя на яе падмурку. Пад імі таксама ўстаноўлены польскі геадэзічны знак вышыні.

Скончыўшы агляд капліцы, па асфальце шашы Р-53 рухаемся да вёскі Вішнева. Да яе ад могілак 5 кіламетраў. На ўваходзе ў вёску, справа, убачым касцёл "Дабравешчання Прачыстай Марыі Панны". Ён быў пабудаваны ў 1424 годзе з цэглы віленскім кастэлянам **Сямёнам Гедыгольдавічам**. У 1637 годзе храм быў перабудаваны графам **Юрыем Храптовічам**, навагрудскім ваяводам. Дарэчы, ён пахаваны ў касцёле перад алтаром. З той прычыны, што служба ў храме заканчваецца ў 12 гадзін, агляд храма мэтазгодна пачаць са званіцы і капліцы, зробленай са шлаку мясцовага сталеліцейнага завода. Абодва гэтыя помнікі архітэктуры знаходзяцца ў двары касцёла. Агледзім храм звонку і знутры, потым, перш чым рушыць далей па маршруце да праваслаўнай царквы 1886 года пабудовы, паабедаем у хваёвым ляску, размешчаным у 200 метрах ад касцёла, з левага боку дарогі.

Але вернемся да царквы Казьмы і Дзям'яна. Дзверы яе заўсёды адчыненыя, і не толькі для прыхаджан. Тут нам паведаюць гісторыю царквы і легенду, звязаную з яе назвай. Пакідаем праваслаўны храм і спускаемся да плаціны, што перагарадзіла раку Альшанку. Адсюль калісьці пачыналася тэрыторыя маёнтка графаў Храптовічаў. Тут, ля ракі, у 1780 годзе граф **Яўхім Храптовіч**, падканцлер Вялікага княства Літоўскага пачаў будаўніцтва першай у Літве доменнай печы, якая дала пачатак стварэнню Вішнеўскага сталеліцейнага завода. Цяпер на яго месцы стаіць школа. Пра тое, што тут калісьці была ліцейная вытворчасць, гаворыць вялізная колькасць шлаку і рэшткі гідратэхнічных пабудоў. Аглядаючы іх, убачым шыльдачку на будынку школы. На ёй напісана: "Тут, у Вішневе, правяла гады дзяцінства і ранняй маладосці вядомая беларуская паэтэса Канстанцыя Антонаўна Буйло".

Ваша прысутнасць на тэрыторыі школы не застанецца незаўважаная мясцовымі жыхарамі, і яны з ахвотай раскажуць вам усё, што ведаюць пра сваю вёску. Больш поўную інфармацыю пра Вішнева можна атрымаць у мясцовага краязнаўцы, былога партызана-падрыўніка **Канстанціна Обаля**. Ён жыве недалёка ад школы.

Агледзелі рэшткі завода і па правым беразе ракі Альшанкі ідзем да парку Адрывонш. Тут знаходзілася раней сядзіба Храптовічаў. Зусім нядаўна, 4-5 год таму, тут размяшчаўся піянерскі летнік Мінскага маторнага завода. Цяпер усе пабудовы і сядзібны дом знаходзяцца ў заняпадзе. Алеі з рэдкімі пародамі дрэў зараслі і ператварыліся ў непралазны гушчар. Але і тое, што засталося ад сядзібы, дае ўяўленне пра адно з прыгажэйшых месцаў нашага раёна. Частка парку каля ракі абгароджаная трохметровым плотам з сеткі. Гэта вальер, дзе цяпер вырошчваюць аленяў. Іх можна ўбачыць, калі паводзіць сябе ціха. Адпачываем пад цяністымі дрэвамі і пакідаем парк, а на выхадзе з яго фарсіруем невялікі ручай. Праз вёску Кацеўшчына рухаемся назад да вёскі Дзесятнікі да чыгуначнай станцыі Багданаў. Наша падарожжа падыходзіць да канца. Справа часта натыкаемся на выгібы ракі Альшанкі. Апошнія 5 кіламетраў да станцыі праходзім неўпрыкмет, таму што дзелімся ўражаннямі. Вось і вёска Дзесятнікі, чыгуначны вакзал. У 18-00 дызель Ліда-Маладзечна павязе нас дадому, а адзаду застанецца яшчэ адзін маршрут, няхай невялікі, але, як і ўсе, вельмі цікавы.

Аляксандр МІЦЮРА, кіраўнік пошукавай групы клуба "Ладдзя".

■ ГРЭКА-РЫМСКАЯ БАРАЦЬБА

Перамога – за маладзечанцамі

МАЛАДЗЕЧНА. 14-16 лютага прайшоў другі юнацкі турнір памяці трэнера па грэка-рымскай барацьбе Юрыя Сакалова.

Турнір быў міжнародны. Удзельнічалі дзве мінскія каманды, а таксама барцы з Маладзечна, Маладзечанскага раёна, Глыбокага і Вільні. Спаборніцтвы праходзілі ў дзвюх узроставых катэгорыях – 1985 г. н. і 1986-88 г. н. У агульным заліку перамаглі маладзечанскія барцы.

Сярод старэйшых перамаглі Міхаіл Фалатовіч (Маладзечна, да 46 кілаграмаў), Павел Харашэвіч (Маладзечна, да 58 кг), Віталь Тарахові̌ч (Мінск, да 69 кг), Віктар Іваноў (Маладзечна, да 85 кг).

Лепшымі сярод малодшых сталі маладзечанцы Аляксандр Папоў (да 32 кг), Дзмітрый Захараў (да 35 кг), Сяргей Цар (да 47 кг), Аляксандр Забагонскі (да 53 кг), Раман Сільвановіч (да 66 кг), вілянчане М. Юрасаў (да 38 кг) і Л. Адамайціс(да 73 кг), мінчане Аляксандр Сазонаў (да 42 кг) і Сяргей Таган (да 85 кг).

Прызёры атрымалі дыпломы і медалі, а пераможцы – яшчэ і хрустальныя вазы.

Юрый КАРПІЦКІ.

Таварыская схватка паміж маладзечанцам Станіславам Сіманавым і мінчанінам Вадзімам Гурчанкам. Перамог маладзечанец, негледзячы на тое, што на здымку ён у нізе.
Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.

Табло

■ АЛІМПІЙСКІЯ ГУЛЬНІ

Вольга Назарава ў спрынтэрскай гонцы на 7,5 кіламетраў прамахнулася аднойчы на двух рубяжах і стала ў выніку 14-й. Потым у гонцы праследавання яна мела таксама адзін промах ужо на чатырох рубяжах і паднялася на 11-ю прыступку. Як бачым, ёй, ды і, так атрымліваецца, усім беларускім біятланістам у Солт-Лэйк-Сіці, крыху не хапае хуткаснай падрыхтоўкі на лыжні. Дарэчы, іншыя айчынныя жанчыны, у адрозненне ад Вольгі, з цяжкасцямі прабіваліся ў мацнейшую трыццатку.

У эстафеце беларускі аказаліся сёмыя. Гэта адзін з найлепшых вынікаў за апошнія гады. Назарава завяршыла першы этап без хібаў на стрэльбішчы і з другім (!) часам у пратаколе. **Людміла Лысенка** на другім этапе аднойчы памылілася ў стральбе, а пры перадачы эстафеты была чацвертай.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ ПЛАВАННЕ

МАЛАДЗЕЧНА. На мінулым тыдні ў Чысцінскім басейне прайшлі спаборніцтвы сярод вучняў у рамках раённай спартакіяды.

Першынство разыгралі пяць сярэдніх школ. У асабістым заліку перамаглі чысцінцы. **Ірына** і **Дзмітрый Глаўдзелі** выйгралі на дыстанцыі 50 метраў кролем, **Вікторыя Хацкова** і **Павел Грабянёк** – такую ж дыстанцыю на спіне.

У эстафеце 4х50 метраў кролем таксама перамаглі гаспадары. Сярод дзяўчат прызавыя месцы занялі каманды Радашковіцкай і Гарадоцкай СШ, у юнакоў – Красненскай і Раёўскай СШ.

У агульнакамандным заліку ўслед за гаспадарамі размясціліся каманды з Радашковічаў і Гарадка.

Уладзімір ЗВЕРНІК.

Анонс

Маладзечна, 26.02 – 02.03, памяшканне на Ясінскага, 21-а, чэмпіянат краіны па боксе сярод дарослых.

Чакаецца ўдзел усіх мацнейшых баксёраў Беларусі, у тым ліку, удзельнікаў Алімпійскіх Гульняў, прызёраў сусветных і еўрапейскіх першынстваў **Сяргея Быкоўскага**, **Вадзіма Мязгі**, **Віктара Зуева** і іншых. Турнір будзе адборачны да чэмпіянату Еўропы, што пройдзе ў Пермі (Расія) ў ліпені. Будзе падводзіцца камандны залік, так што кожная вобласць і горад Мінск выставяць спартсменаў ва ўсіх дванаццаці катэгорыях, а будуць яшчэ і асобныя ўдзельнікі, значыць, Маладзечна наведаюць каля ста мацнейшых баксёраў краіны. Нешта будзе!

Арганізацыяй турніру займаецца Міністэрства спорту і турызму разам з Маладзечанскім гарвыканкомам. Рынг будзе прывезены са Стаек, але мяркуецца, што ў хуткім часе ў горадзе з'явіцца свой вельмі якасны рынг. На ім будуць адточваць майстэрства выхаванцы трэнера **Сяргея Асанава** (ДЮСШ аддзела па ФКСіТ). Гэты спецыяліст, майстар спорту па боксе працуе ў горадзе ўсяго два гады, але яго вучань 18-гадовы **Арцём Кохан** ужо выступіць на чэмпіянаце ў катэгорыі да 91 кілаграма.

Ітак, прасторнае памяшканне на Ясінскага, 21-а чакае заўзятараў. Кожны дзень баі будуць распачынацца з 16-00 і доўжыцца ўвесь вечар. Фінальныя паядынкі адбудуцца 2-га сакавіка, пачынаючы з 11-00.

Маладзечна, 23.02 – 25.02, зала ЗМК, занальны турнір чэмпіянату вобласці па міні-футболе

Удзельнічаюць шэсць каманд: маладзечанскія ЗМК і "Сябрына", пухавіцкая ТЭЦ-5, калектывы з Вілейкі, Заслаўя, Мінскага раёна.

Турнір пройдзе па кругавай сістэме. У пятніцу і суботу матчы будуць распачынацца ў 14-00, у нядзелю – у 10-00.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

Каляндарны план турклуба «Пілігрым» са школьнікамі і вучнёўскай моладдзю на 2002 год

Удзел у абласным конкурсе на лепшы паход 1-й катэгорыі складанасці і змешаных паходаў	25–27.02
IV зімовы злёт "Здароўе ў кожную сям'ю"	03.03
Першынство сярод школьнікаў па фігурным ваджэнні сярод школ горада	май
Першынство горада сярод сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў па пешаходным турызме	15.05
Гарадскі злёт школьнікаў	31.05–2.06
Сямейны злёт школьнікаў сумесна з бацькамі	1–2.06
Удзел у абласным злёце школьнікаў	па плане ад ФКСіТ
Арганізацыя турысцка-аздараўленчага летніка са школьнікамі	01–28.07
Метадычная дапамога ў арганізацыі турзлётаў у СШ №5 і №12	па плане школ
Арганізацыя і правядзенне 4 паходаў 1-й катэгорыіскладанасці з кружкоўцамі горада (школьнікам – харчаванне)	сакавік–кастрычнік
Правядзенче конкурсу на лепшы турысцкі гуртак	верасень

ВІНШАВАНКІ

Івану Іванавічу Пасеку з в. Улазавічы Валожынскага р-на

Віншуем з 40-годдзем! Жадаем моцнага здароўя, сямейнага дабрабыту, поспехаў у працы, шчасця.
Сям'я Вайтовічаў з Вілейкі.

Віншую з днём нараджэння дзядулю **Леаніда Амосавіча Галадка**! Жадаю моцнага здароўя і ўсяго самага найлепшага. *Унук Арцём.*

Віншуем з днём нараджэння **Валянціну Васільеўну Ігнатовіч**! Жадаем поспехаў ва ўсім, моцнага здароўя, аптымізму, шчасця і кахання! *Калегі.*

Алену Барэйку! Поздравляю, счастья, радости желаю! Жить, творить, смеяться, петь, в общем — сердцем не стареть! *Муж.*

Віншуем з днём нараджэння **Дзяніса Путырскага**! Жадаем здароўя, шчасця, радасці, сямейнага дабрабыту, удачы. *Родныя.*

Алене Генадзьеўне Барэйцы. Жадаем табе мірнага неба, духмянага хлеба, крынічнай вады і ніякай бяды! *Родныя.*

Віншую дарагую хросную маму **Святлану Баран** з днём нараджэння! Жадаю здароўя, шчасця, кахання, дабрабыту. *Саша.*

Віншую **Святлану Баран** з днём нараджэння! Жадаю здароўя, шчасця, кахання, дабрыні і ўсяго найлепшага. *Сястра Жанна.*

Віншую любімую дачушку **Святлану Баран** з днём нараджэння! Жадаю здароўя, шчасця, кахання, добрых сяброў. *Мама.*

Віншую свайго мужа **Мікалая Конаўку** і сына **Дзімачку** з днём 23 лютага! Жадаю ўсяго самага найлепшага! *Людміла.*

Ад усёй душы віншую з днём нараджэння **Святлану Васільчык** і яе матулю **Іванаўну**! Жадаю здароўя, шчасця, даўгалецця. *Сінько.*

Сонейка маё, віншую з днём 23 лютага! Шчасця табе, здароўя, удачы ўсюды і ва ўсім! *Ірына.*

Васілю Бондару. Віншую з днём нараджэння! Шчасця, здароўя, поспехаў у вучобе табе, сынок. *З любоўю, тата.*

Віншуем з днём нараджэння матулю **Мялешку Ларысу**! Жадаем самага найлепшага ў жыцці. *Дочкі і муж.*

Але Генрыхаўне Стахоўскай
З днём нараджэння! Жадаем моцнага здароўя, шчасця, поспехаў у працы.

Няхай табе сонца смяецца,
Няхай табе ўсё ўдаецца,
Жадаем шчасця, здароўя без лекаў,
Дабра і спакою, і доўгага веку.
Сям'я Вянслаўскіх і Пятроўна.

Таццяне Мікалаеўне Маргоўцы
Сардэчна віншуем
з днём нараджэння!

Желаем счастья в этот день,
Добра от тех, кто будет рядом.
Улыбок нежных, как сирень,
И солнечных лучей в награду.
Калектыў магазіна "Прадукты".

Віншуем з днём нараджэння **Ірыну Сівагракаву**! Жадаем здароўя, шчасця, кахання, сямейнага дабрабыту. *Мама, сястра, муж і сын Данілка.*

Віншуем **юнакоў 10 "Б" кл. СШ №8** з Маладзечна з Днём абаронцы Айчыны! Шчасця, здароўя, кахання! *Вашыя Наташка, Марынка, Аксанка.*

Віншую са святам дарагіх мужчын **Уладзіміра**, **Леаніда**, **Сяргея**, **Сашу**, **Пашу**, **Яўгена**, **Васілія**, **Рыгора**! Здароўя, удачы! *Зінаіда.*

Віншую з днём нараджэння бабулю **Галіну Савельеўну Рынкевіч**! Жадаю шчасця, здароўя, даўгалецця. *Унучка Дашачка.*

Віншую **Наталлю** і **Вадзіма** з гадаўшчынай шлюбу! *Эдуард.*

Юрыя Лысенку з днём нараджэння! Шчасця, вялікага і вернага кахання! Я цябе кахаю. *Заўсёды твая Марына.*

Юрыя Лысенку з мужчынскім святам! Будзь заўсёды моцны і любімы. Заўсёды люблю і помню. *Марына.*

Віншуем **Сяргея Мароза** з днём нараджэння! Жадаем шчасця, здароўя, добрага настрою і светлага кахання! *Мама, тата і брат.*

Віншуем **Анатоля Уладзіміравіча Маргоўку** з Днём абаронцы Айчыны! Жадаем моцнага здароўя, поспехаў у працы, шчасця. *Калектыў магазіна "Прадукты".*

Дарагі наш **Вадзім**! Віншуем цябе з 17-годдзем! Здароўя табе і поспехаў у жыцці! *Тата, мама, брат Саша.*

ЗНАЁМСТВЫ

Удава пазнаёміцца для сяброўства з мужчынам без шк/зв., 55-62 год. Маладзечна-6, п/п 0572962.

Мне 46/164. Шукаю мужчыну для сур'ёзных адносін. Маладзечна-4, п/п МС 0508245.

Стройная жанчына, 33 гады, в/а, жыллём забяспечаная, пазнаёміцца з сур'ёзным мужчынам. Маладзечна-6, п/п МС 0743905.

Інвалід (32 гады, жыллём забяспечаны, спакойны, не п'ю і не куру) пазнаёміцца з дзяўчынай для стварэння сям'і. Маладзечна-7, МС 0487030.

50/160/73. Пазнаёмлюся з прыстойным мужчынам для сур'ёзных адносін. Маладзечна-4, а/с 86.

Звярніце ўвагу

Шаноўныя чытачы, калі вы хочаце павіншаваць знаёмых, блізкіх, то высылайце купон з разборліва напісаным тэкстам загадзя. Указвайце дату публікацыі – газета выходзіць па пятніцах. Бясплатна прымаюцца віншаванкі аб'ёмам да 15 слоў, якія паступілі ў рэдакцыю да аўторка ўключна. Зрабіце прыемнае сваім блізкім – павіншуйце іх праз газету!

Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання. Бясплатна змяшчаюцца аб'явы аб знаёмстве аб'ёмам да 15 слоў. Публікуюцца па чарзе. Па-за чаргой – платна. Жадаем знайсці сваё шчасце!

Купон 8

да рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы».
Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў.
Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

ТЭКСТ

Рэгіянальная газета

ПРОЗВІШЧА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУКУ)

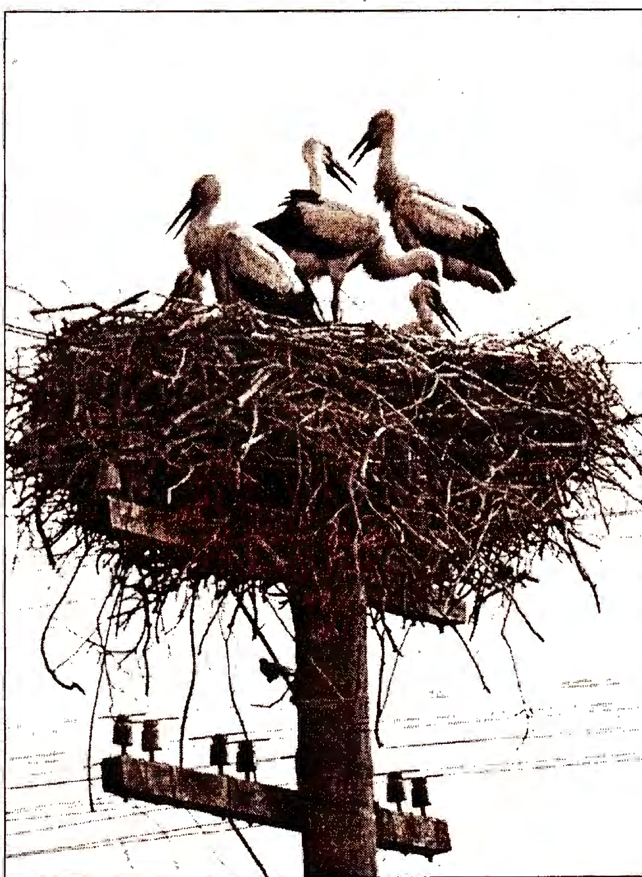
■ ЭКАЛОГІЯ

Наша паветра

Маладзечанскі экалагічны цэнтр "Крыніца" правёў разлік газадынамічнага стану атмасферы над нашым горадам і раёнам. Магчыма, лічбы атрымаліся і не вельмі дакладныя, але і яны даюць уяўленне пра тое, які ўплыў аказваюць расліны і чалавечае гаспадаранне на стан паветра, якім мы дыхаем.

Яшчэ са школы ўсе ведаюць, што расліны на святле пагльнаюць вуглякіслы газ і выдзяляюць пры гэтым кісларод. Па нашых разліках, усе расліны Маладзечна і Маладзечанскага раёна за год пагльнаюць 980 тысяч тон вуглякіслага газу, вызваляючы 720 тысяч тон кіслароду. На дыханне, гніенне, мінералізацыю за год пагльнаецца 370000 тон кіслароду. Такім чынам, наш раён узбагачае атмасферу Зямлі 350 тысячамі тон кіслароду.

Раней, да ўмяшання чалавека ў прыроду, газадынамічны баланс амаль паўсюль быў нулявы. Гэта значыць, колькі кіслароду выдзялялася, столькі і пагльналася. Але цяпер, напрыклад, ЗША, Рурскі прамысловы раён ФРГ, Маскоўскі прамысловы раён, Данбас на Украіне пагльнаюць нашмат больш кіслароду, чым паспяваюць выдзяляць расліны на адпаведных тэрыторыях. У трапічных лясах (у Амазоніі) працэсы гніення настолькі інтэнсіўныя, што "лішняга" кіслароду там няма. Сапраўднымі "лёгкімі планеты" з'яўляюцца менавіта лясы сярэдняга кліматычнага пояса – нашы лясы. І ад стану, у тым ліку, лясоў Маладзечанскага раёна залежыць, ці будзе на Зямлі парніковы эфект.

Фота IREX/ProMedia.

Свежае паветра – гэта абмежаваны прыродны рэсурс. У некаторых мясцінах планеты «лішняга» кіслароду ўжо няма.

Культурныя расліны даюць 75% ад усяго аб'ёма газаабмену ў нашым раёне. 18% прыпадае на лясы і кустоўе, 7% - на водна-балотныя экасістэмы. Тут варта нагадаць, што культурныя сельскагаспадарчыя расліны вельмі хутка набіраюць біямасу, інтэнсіўна пагльнаючы пры гэтым кісларод. Таму для стабільнасці газаабмену так важныя менавіта лясныя і водныя экасістэмы.

За год прамысловасць і транспарт Маладзечанскага раёна і горада, акрамя ўсяго іншага, "узбагачаюць" атмасферу, прыкладна, 25 тысячамі тон вуглякіслага газу. Здавецца, дробязь, бо расліны ў нас пагльнаюць нашмат больш гэтага злучэння. Але для таго, каб разбавіць гэтыя 25 тысяч тон да нармальнай канцэнтрацыі CO_2 (0,03%), патрабуецца больш за 83 мільёны тон паветра. Так што чыстае паветра – гэта не бясконцы, як каму магло здавацца, а вельмі і вельмі абмежаваны прыродны рэсурс.

Алег БЯГАНСКІ.

■ ХАВАЙСЯ Ў БУЛЬБУ

Казахскі каларыт

Расказаў сваяк. Казахстан. Кустанайская вобласць. Батальён салдат дапамагае ўбіраць хлеб. Адзінокі палявы стан. Тут у адзіным доме размясцілася кіраўніцтва аўтабата. У першы дзень, як салдаты прыбылі на месца, старшына строга загадаў тым, хто заступае ў нарад, не спаць ноччу, а то, маўляў, казахі скрадуць боты і анучы ды новы зілаўскі прычэп. Майму сваяку асабіста ён сказаў, што прычэп наўрад ці пацягнуць. А вось зняць новенькае кола – як піць даць!

Ноччу ўсе, як і трэба, паснулі. У гадзіны дзве сваяк выйшаў на двор, убачыў, што на прычэпе няма кола і жахнуўся. Пабудзіў другога днявальнага, і яны хуценька пamчаліся ў аўтапарк (1,5 км), каб зняць кола з якой-небудзь машыны. У аўтапарку ўсе спалі. «Камбінатары» ліха скруцілі кола з аднаго ЗІЛа і пакацілі яго да прычэпа. На ўсё гэта пайшло 3 гадзіны. Перад самым світанкам з пачуццём глыбокага задавальнення ляглі спаць. Праз пару гадзін сваяк прачнуўся ад нейкага шуму, прыслухаўся.

Старшына крычаў немым голасам, камусьці даказваючы:

– Я сам, асабіста, бачыў-ся, што днявальныя заснуць, а прычэп сцягнуць, — зняў адно кола...

Сямён БОНДАР.

■ ІМЯНІНЫ

22 лютага
Праваслаўныя: Генадзя, Інакенція.
Каталіцкія: Марты.
23 лютага
Праваслаўныя: Валянціны, Ганны.
Каталіцкія: Рамана.
24 лютага
Праваслаўныя: Гаўрылы, Дзмітрыя.
Каталіцкія: Богуша.
25 лютага
Праваслаўныя: Марыі, Аляксея.
Каталіцкія: Віктара.
26 лютага
Праваслаўныя: Святланы, Сцяпана.
Каталіцкія: Аляксандра, Мірослава.
27 лютага
Праваслаўныя: Кірылы, Міхаіла.
Каталіцкія: Анастасіі, Леанарда.
28 лютага
Праваслаўныя: Ефрасініі, Анісіма.
Каталіцкія: Макара.

■ ЯК ЗВАРЫШ, ТАК І З'ЯСІ

Пірог закусачны

Пачак мяккага **маргарыну** (250 г) пасячы з **мукой** (тры шклянкі). Уліць шклянку **піва** і замясіць цеста. Вынесці яго на холад на 30 хвілін. Раздзяліць цеста на 4 часткі, раскачаць тонкія каржы, параўняць (абрэзкі іх) і выпякаць у духоўцы. Прыгатаваць начынку: 4 **вараныя яйкі** дробна парэзаць, 5 **цыбулін** парэзаць кольцамі і замачыць на 2 гадзіны ў воцаце з вадой (адзін да аднаго).

1-ы корж – змазаць маянэзам і пакласці зверху падрыхтаваную начынку.

2-і корж – бляшанка любых кансерваў у алеі.

3-і корж – 2 пачкі плаўленага сыру надзерці на тарцы, здрабніць часнок, зверху змазаць маянэзам.

4-ы корж – змазаць маянэзам і пасыпаць крошкай, што засталася ад абрэзкі каржоў.

Кінатэатр «Радзіма»

Люты

Вялікая зала

22–24 **"Планета малпаў"**, ЗША, прыгоды 16-00, 21-00
"Падводная лодка. Ю-571", ЗША 18-30 (акрамя 19 лютага)

25.02–3.03 **"Дзень пантэры"**, ЗША, баявік 15-00, 17-00
"Паездачка, або дарожная прыгода", ЗША, эратыч. камедыя, акрамя асоб да 16 год 19-00, 21-00, 26 лютага – 21-00

26.02 **"Мужчына і жанчына"**, Францыя, рэтра-паказ 19-00

Для дзяцей

24 **"Дзюймовачка"** 13-00

■ КОНКУРСЫ

Зарабі білеты ў кіно

Прывітанне, шаноўныя!

На жаль, на мінулае пытанне ніхто правільна не адказаў. Мы пыталіся, якім відам спорту займаўся герой дэтэктываў Рэкса Стаўта Ніра Вульф. Самая папулярная версія – гульня ў гольф. Так адказалі **Юрый Мінец, Яўген Дзюндзін, Людміла Кендыш, Валянцін Цішко, Юрый Юхневіч, Святлана Філіповіч, Андрэй Дзеніс, Андрэй Ціто̆ў**. Більярд назвалі **Аляксандр Пушкарэвіч** і сям'я **Лябецкіх**.

Наступнае заданне. Толькі ў гэты дзень даўным-даўно маладыя хлопцы спынялі бойкі за сваіх дзяўчат і выбіралі сяброўак згодна з жэрабем.

У гэты дзень даўным-даўно відушчы напісаў ліст сляпой. І быў пакараны смерцю. У гэты дзень даўным-даўно рымскі імператар пакараў чалавека, які перашкаджаў яму выконваць план па воінскім прызыве. У гэты дзень пачынаюць спяваць птушкі. Пытанне: У які колер пафарбаваны гэты дзень?

Тэлефануйце 69667 у Маладзечне (апошні тэрмін 27-га лютага, 16-00) і прыходзьце па запрашальны білет для дзвюх асоб на прагляд фільма ў маладзечанскім кінатэатры "Радзіма").

Юрый КАРПІЦКІ.

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- **ЗАПЧАСТКІ ДА СТАРТЭРАЎ І ГЕНЕРАТАРАЎ. Тэл. (8-029) 6511098.**
- VW-Passat, 1990-91 г. в., 1.6TD, добры стан. Т. у Мядзеле 32137 (пасля 18⁰⁰).
- Запчасткі пад заказ да а/м Аўдзі, Форд, ФВ. Т. у Маладзечне 52574.
- VW-Венту, ТД, 1.9 л, 1993 г. в., белы, сігналізацыя, электралюк, 3800 у. а., торг. Т. у Маладзечне 39404.
- А/п-п АЛКА, 13 т; станок дрэваапрацоўчы. Т. у Вілейцы 55390 (пасля 18⁰⁰).
- VW-Пасат, 1987 г. в., 1.8Б, 5КПП, 1350 у. а., торг. Т. у Вілейцы 55946 (раб.), 52124 (дам.).
- Аўдзі-80, 1984 г. в., у добрым стане. Т. у Маладзечне 77131.
- А/м Опель-Рэкорд, 1983 г. в., АКПП, нерастаможаны, у добрым стане, торг. Т. у Валожыне 52149.
- Гуму 8-25-20 (220-508), запчасткі да Масквіча-2140. Т. у Маладзечне 63954 (Б. Хмяльніцкага, 6-14).
- Аўдзі-80, 1990 г. в., дызель; м/а МВ-100, 1991 г. в., газ/устаноўка. Т. у Маладзечне 50884 (раб.), 53735 (дам.).
- Фольксваген-Джэту, 1991 г. в., ТД, з Германіі, 3100 у. а. Т. у Валожыне 35308.
- ВАЗ-21099, 1997 г. в., ідэальны стан. Тэл. (8-029) 6015034.
- Газавую ўстаноўку пад інжэктар. Т. у Маладзечне 52821 (увечары).
- М/а Форд-Транзіт, 1992 г. в., грузавы, 2.5D, 5 месяцаў у РБ. Т. у Валожыне 33270.
- М/а Форд-Транзіт-Д. Тэл. (8-029) 6333896.
- ЗІЛ-5301 "бычок", 1998 г. в., тэнт. Т. у Вілейцы 74360.
- Рэно-11, 1984 г. в., 1.4Б, 146000 км, 800 у. а. Т. у Маладзечне 39327 (пасля 18⁰⁰).
- Таўрыя-1102, 1991 г. в., родная фарба, выдатны стан, 850 у. а. Т. у Маладзечне 96003.
- ВАЗ-21053, 1999 г. в., прабег 21000 км, 5КПП, выдатны стан, 2500 у. а., наяўны/безнаяўны разлік. Т. у Мядзеле 50742, 55328.
- Форд-Сіеру, 1989-90 г. в., спелая вішня, 2.0 DONS, карбюратар, цэнтральны замок, люк, сігналізацыя, 1850 у. а. Т. у Маладзечне 68586, (8-029) 6838586.
- VW-Пасат, 1992 г. в., 2.0 бензін, з Германіі, г/у, эл/люк, ц/з, фаркоп, дугі, выдатны стан, 3300 у. а., р/тэлефон Харвест-5, б/у. Т. у Маладзечне 99333.
- Хонду-Канцэрта, 1992 г. в., 1.5-16V, сігналізацыя, ц/з, г/у, р/р, выдатны стан, толькі з Германіі, 2300 у. а. Т. у Маладзечне 54798, 36958.
- А/м ФВ-Гольф-1, 1981 г. в., 1.6Д, цёмна-шэры, 3-дзверны, люк, магнітола. Т. у Маладзечне 32209.
- А/м Рэно-19, 1990 г. в., 1.4Б, чырвоны, 3-дзверны, тармінова. Т. у Маладзечне 33808, 54218.
- Опель-Вектру, 1992 г. в., 1.7Д, выдатны стан, адзін гаспадар, 2750 у. а. Т. у Маладзечне 61328.
- Нісан-Сані, 1992 г. в., 2.0Д, шэры металік, з Германіі, 3000 у. а., торг. Т. у Валожыне 54764.
- А/м Рэно-21, 1991 г. в., блакітны, 1900 у. а., торг. Т. у Маладзечне 34141.
- Опель-Астру-караван, 1.6Б, 1994 г. в., г/у, а/fbag, добры. Т. у Мядзеле 54045.
- Пад заказ запчасткі для іншамарак, оптыка, ліхтары, КПП 5ст. — б/у. Т. у Маладзечне 28359.
- Форд-Скорпіё, 1986 г. в., 2.5 дызель. Т. у Маладзечне 63460.
- Форд-Эскорт, 1984 г. в., універсал, 700 у. а. Т. у Смаргоні 31338.
- ВАЗ-21013, 1986 г. в., 750 у. а., торг. Т. у Вілейцы 53941, 58845.
- Аўдзі-100, дызель, 1985 г. в., выдатны стан, 1700 у. а., торг. Т. у Вілейцы 58845, 57181.
- Ветравое шкло "Трыплекс" для а/м айчынных і замежных вытворчасці. Т. у Вілейцы 59250 (пасля 17⁰⁰). Ліц. №1300 Магілёўскага ГВК ад 21.03.2001 да 21.03.2006 г. Падлягае абавязковай сертыфікацыі.
- ЛуАЗ, 1990 г. в., 80 у. а. Т. у Вілейцы 57271.
- Volvo-740, 1987 г. в., 2.4Д, нядорага. Т. у Вілейцы 56140.
- VW-LT-28, грузапасажырскі, 1986 г. в., тэрмінова. Т. у Вілейцы 56197, Сяргей.
- Опель-Амегу, 1988 г. в., белы, бензін, добры стан, 1650 у. а., торг, тэлефон. Т. у Вілейцы 53789 (18⁰⁰-21⁰⁰).
- А/м Форд-Сіера, 1991 г. в., чорны металік, турба-дызель, 1.8 аб'ём. У выдатным стане. Т. у Вілейцы 56103.
- Аўтамабіль ВАЗ-2105, 1981 г. в., чырвоны, газ-бензін, 1.3, люк, фаркоп, а/м, добры стан, капрамонт кузава 1999 г., капрамонт рухавіка 2001 г., 950 у. а. Т. у Вілейцы 57483.
- Форд-Арыён, 1.6Д, 1984 г. в., 980 у. а. Т. у Вілейцы 53904.
- ВАЗ-21074, 1.6Б, 1995 г. в. Т. у Вілейцы 55072 (увечары).
- Фіят-Тэмпра, ТД, 1.9, 1991 г. в. Т. у Вілейцы 58896.
- Форд-Мандэа, 12.1994 г. в., ТД, універсал, 14.02.02 з Германіі. Т. у Вілейцы 53865.
- Матацыкл Ява-350; вадагрэйная калонка-тыган; дайльны апарат. Т. у Вілейцы 68223.
- Сітраен-Ксантыя, 1993-94 г. в., 2.0і, 16W, электрапакет, гідрападвеска, 3650 у. а. Т. у Маладзечне 69521, 74570.

КУПЛЮ

- Прычэп па л/а, б/у. Т. у Вілейцы 53950.
- Трактар МТЗ-82. Тэл. (8-029) 6543470.
- Аўтамабіль ВАЗ або іншамарку, ў любым стане, можна аварыйную для сябе; паўаўтамат зваручны 220В. Тэл. (8-029) 6543185.
- Іншамарку бітую або няспраўную, не старэй за 1986 г. в. Т. у Маладзечне 61791.
- Іншамарку да 700 у. а. Т. у Смаргоні 52421.
- Аўдзі-100 не старэй за 1984 г. в., або ВАЗ-2104-09 не старэй за 1992 г. в., да 1300 у. а. Т. у Вілейцы 53579.
- Дакументы да трактарнага прычэпа 2ПТС-4. Т. у Вілейцы 53460.
- ІЖ-2715 "абцас", у добрым стане, для сябе. Т. у Вілейцы 64372.
- А/м УАЗ-452Д, бартавы, можна без дакументаў, нядорага. Т. у Маладзечне 76519.

НАЙМУ

- **ВАЗЬМУ Ў АРЭНДУ ЛЕСАВОЗ. Тэл. (8-029) 6543470.**

ПАСЛУГІ

- Вазьму спадарожніка ў Польшчу за а/м. Тэл. (8-029) 6014964.
- Вазьму ў Польшчу за а/м (заказ). Тэл. (8-029) 6014968.

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- Дачу-дом у накірунку электрычкі Маладзечна-Мінск, непадалёку ад прыпынку (цагляны будынак у 3-х узроўнях, прыбудаваная веранда, печ, камін, газ, вада, мэбля, участак 15 сотак ландшафтавага тыпу, гаспабудовы, сад). Нядорага. Т. у Мінску 177314 (увечары) або (8-029) 6860412.
- Тэрмінова у Маладзечне гараж у ГК-21 (6х4 м, з падвалам). Нядорага. Т. у Мінску 177314 (увечары) або (8-029) 6860412.
- Дом у Бабруйскім р-не Магілёўскай вобл. (0,55 га, лазня, сад, гаспадарчыя пабудовы). Т. у Маладзечне 54098 (пасля 17⁰⁰).
- Двухпавярховы драўляны 5-пакаёвы дом у в. Мазалі Маладзечанскага р-на (25 сотак, надворныя пабудовы, малады сад, студня) для пастаяннага жыхарства або пад дачу. Праезд аўтобусамі: Маладзечн-Ілья, Маладзечна-Радашковічы (праз Гранічы). Адлегласць ад Маладзечна — 14 км. Кошт — 3000 у. а. Звяртацца да суседа ў Мазалях — дом №34 або па тэл. у Мінску 2862700.
- Дачу ў дачным каап. на ст. Баяры па ходзе электрычкі на Мінск. Дом з бярвення 6х9, 2-гі паверх каркасны, падвал, гараж, участак 10 сотак. Т. у Маладзечне 75239.
- Прыватызаваны ўчастак 15 сотак (добрае месца, добры пад'езд, водаправод, 200м да аўт/прыпынку Снежкава, пабудаваны фундамент хлява-гаража з ямай для рамонту, 2-ма падваламі). Ёсць зруб 7,5х7,5 (вокны, дзверы заводскія, стандартныя), вароты гаражныя (станд., зав.). Т. у Вілейцы 53518 (удзень), 57040 (увечары).
- Дом у Вілейцы (200/80/22, участак 14 сотак, сад, сажалка, тэлефон). Т. у Вілейцы 52878.
- 3-пакаёвую прыватызаваную кватэру ў Смаргоні (мкрн. Карані, 4/5 дома). Т. у Маладзечне 32839.
- Дом у в. Заскавічы з усімі пабудовамі. Т. у Маладзечне 27265.
- Дом у Вілейскім р-не. Т. у Маладзечне 60453.
- Дом у в. Куранец, 0,2 га, тэл., лазня. Т. у Маладзечне 64200.
- 3-пакаёвую кватэру ў п. Чысць. Т. у Маладзечне 90168 (пасля 18⁰⁰).
- Недабудаваны катэдж у в. Цюрлі (11х12, 2 узроўні, падвал пад усім домам, атынкаваны, прыродны газ, пад'езд, камунікацыі, 25 сотак зямлі). Т. у Мінску 515867.
- Гараж у ГК-30 пад бус. Т. у Маладзечне 33550.
- Драўляны дом, абкладзены цэглай, з гаспабудовамі, новы раён у Вілейцы. Тэл. (8-029) 6546186.
- 3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы, мяняю на аднапакаёвую з даплатай, куплю аднапакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 56935.
- Недабудаваную цагляную дачу ў каап. "Нарачанка" або мяняю на гараж. Т. у Вілейцы 54920.
- Дом з гаспабудовамі, лазня, 40 сотак. Т. у Мядзеле 38692. Т. у Вілейцы 52970.
- 3-пакаёвую кватэру; ВАЗ-2106 на запчасткі. Т. у Вілейцы 58814.
- Дом. Т. у Вілейцы 52465.
- Паўдома або мяняю на аднапакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 56248.
- Незакончанае будаўніцтва. Вытворчая база (тры будынкі, агульная плошча 940 м², участак 0,4 га). Т. у Маладзечне 31913.

КУПЛЮ

- Аднапакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 52970.

МЯНЯЮ

- 2-пакаёвую кватэру або катэдж у Смаргоні на кватэру або катэдж у Маладзечне. Т. у Смаргоні 35930.

НАЙМУ

- Арганізацыя тэрмінова найме 2-пакаёвую кватэру або 2 пакоі ў 3-пакаёвай кватэры (без гаспадароў) на працяглы тэрмін, у раёне Дома быту па вул. Будаўнікоў, СШ №11, для пражывання супрацоўніцы, прапіска ў Маладзечне ёсць. Можна без мэблі і тэлефона. Т. у Маладзечне 64483, 63707.

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- **ВЯСЕЛЬНЫЯ ЎБОРЫ:** модныя, элегантныя, новыя паступленні, вэлюм у падарунак. Т. у Маладзечне 39293. Ліц. №04599 Белбытсаюза ад 18.10.1999 да 18.10.2004 г.
- **ВЯСЕЛЬНЫ** салон **"РАКСАЛАНА"** прапануе **НОВЫЯ** мадэлі 2002 г. Гасцініца "Маладзечна". Т. у Маладзечне 71676, 51070. Ліц. №00582 Белбытсаюза ад 4.06.1999 да 4.06.2004 г.
- **ВЯЧЭРНІЯ** сукенкі. Т. у Маладзечне 68547. Ліц. №05405 Белбытсаюза ад 28.05.2000 да 28.05.2005 г.
- Прыгожыя **ВЯСЕЛЬНЫЯ І ВЯЧЭРНІЯ** ўбранні. Аксесуары бясплатна. Т. у Маладзечне 50825. Ліц. №03716 Белбытсаюза ад 13.08.1999 да 13.08.2004 г.
- **МІЛЫЯ НЯВЕСТЫ!** Усё для вас! Пярсцёнкі на а/м. Т. у Маладзечне 30848, 26308. Ліц. №01795 БДААБАН ад 8.05.2001 да 8.05.2006 г.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ І ВЯЧЭРНІЯ ЎБРАННІ.** Новыя мадэлі. **НЯДОРАГА.** Т. у Маладзечне **50510.** Ліц. №02477 БДААБАН ад 30.07.2001 да 30.07.2006 г.
- Вясельна-вячэрні салон пракату. Новыя ўборы. Маладзечна, вул. Касманаўтаў, 10. Т. у Маладзечне 77382. Ліц. №03576 БДААБАН ад 31.01.2002 да 31.01.2007 г.

ВІДЭАФОТАЗДЫМКА

- Відэа-, фотапаслугі. Нядорага. Т. у Маладзечне 25625, 25648. Ліц. №611 МК РБ ад 22.03.1999 да 25.03.2004 г.

ІНШАЕ

- **РАМОНТ ТЭЛЕВІЗАРАЎ.** Ліц. №1244 МП РБ ад 05.02.1999 да 05.02.2004 г. **КУПІМ** на запчасткі тэлевізары, відэамагнітафоны, прыборы. Лямпавыя не купляем і не рамантуем. Т. у Маладзечне 34740.
- Перамотка электрарухавікоў аднаі трохфазных. Т. у Валожыне 52757, 52577. Пасв. №012833 Мінаблвыканкома ад 26.06.2001 г.
- Сантэхнічныя работы. Т. у Маладзечне 31083, (8-029) 6731083. Ліц. №С-1919 МАіБ ад 13.12.2001 да 13.12.2006 г.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

- **ЛІНОЛЕУМ,** панелі ПВХ, МДФ. Дастаўка па Маладзечне і ў Вілейку — бясплатна. Т. у Маладзечне 39343.
- Прафнасціл, пліты перакрыцця. Т. у Маладзечне 75239.
- Батарэі ацяплення новыя, чыгунныя. Т. у Маладзечне 73834, 32791.
- Стандартныя калодзежныя трубы, 10 шт.; чыгунную ванну 1,7, новую. Т. у Вілейцы 58302.
- Лінолеум 1,5 м, уцеплены, 5 у. а./метр пог. Т. у Вілейцы 56071.

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА

- Пральную машыну Сібір, б/у; дываны. Т. у Вілейцы 58712.
- Каляровы тэлевізар Гарызонт, б/у, у добрым стане; газавую 4-канфорачную пліту, б/у, у добрым стане. Т. у Вілейцы 53518 (удзень), 57040 (увечары).
- Новы маразільнік Мінск-118. Т. у Маладзечне 74803 (увечары).
- Пліту электрычную, Італія, 60 у. а. Т. у Маладзечне 76531.
- В/м Гpундзіг. Т. у Маладзечне 66866.
- Пліту газавую Gefest, новую, гарантыя. Т. у Маладзечне 67943 (9⁰⁰-20⁰⁰).
- Анакамерны халадзільнік Мінск б/у. Т. у Вілейцы 55953 (пасля 19⁰⁰).
- Каляровы тэлевізар 61ТЦ-421Д, новы кінескоп, у добрым стане. Т. у Вілейцы 52379.
- Пральную машыну-аўтамат, 100 у. а.; тэлевізар 51, 37 — нядорага, гарантыя. Т. у Вілейцы 58108.

МУЗІНСТРУМЕНТЫ

- Піяніна. Т. у Маладзечне 75239.
- Гітару, 75 у.а.; фотаапарат Зеніт-ЕТ, 10 у.а. Т. у Маладзечне 52635.

МЭБЛЯ

- Шафу 3-створкавую, б/у, секцыю НАЧ, тумбы прыложкавыя. Т. у Маладзечне 69159.
- Кухню Бабруйчанка. Т. у Маладзечне 69600.
- Новую мэблю беларускіх фабрык. Т. у Маладзечне 69600. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. №593 МГВК ад 27.10.1998 да 27.10.2003 г.
- Канапу ў выдатным стане, 100000 руб. Т. у Маладзечне 67922.
- Б/у паўтарачны ложак. Т. у Вілейцы 57624.

ЖЫВЁЛА

- Гадавальнік сабак у Мядзеле прапануе шчанят сярэднеазіяцкай аўчаркі з радаслоўнай. Т. у Мядзеле 50661.
- Авечку, ягнят. Т. у Вілейцы 56000.

ІНШАЕ

- Шырокі выбар бланкачнай прадукцыі: усе віды накладных, пуцявых лістоў, адрыўныя талоны, новыя кнігі бухуліку для прадпрымальнікаў і юрыдычных асоб. Расходныя матэрыялы. Т. у Смаргоні 33077. Ліц. №34 Смаргонскага РВК ад 30.06.2000 да 30.06.2005г.
- **КАМП'ЮТЭР PI-PIV, КАМПЛЕКТУЮЧЫЯ – Б/У, ГАРАНТЫЯ. Т. у Маладзечне 65380, 60239, 64687, (8-029) 6432423.**
- Радыётэлефон (10-30 км); кватэрна-офісны з АВН (300 м-1 км). Т. у Маладзечне 69521.
- Чэхі "Жыллё". Тэл. (8-029) 2764209.
- **ПОМНІКІ** з мармуровай крошкі. Якасць, рэальныя кошты. Маладзечна, вул. Бухаўшчына, 58 (насупраць будоўлі Дома культуры). Т. у Маладзечне 70656.
- **ЦУДА-ПЕЧКУ** для абагрэву памяшканняў рознага тыпу і прыгатавання ежы. Паліва — салярка, 120 гр/гадз. Т. у Маладзечне 70448 або меса на калгасным рынку. Падлягае абавязковай сертыфікацыі.
- Гандлёвы кіёск з месцам (Маладзечна, вул. Л. Талстога — р-н калгаснага рынку). Тэл. (8-029) 6741575. Т. у Маладзечне 71602.
- Гранітныя помнікі. Нядорага. Т. у Маладзечне 54026.
- Станок свідравальны; пральную машыну-аўтамат; в/к Хітачы; наждак; цікс вялікія. Т. у Вілейцы 52878.
- Радыётэлефон Harvest НТ-4b, нядорага. Т. у Маладзечне 65915.
- Аваролк новы. Т. у Маладзечне 34714.
- Каляску дзіцячую "джып", нядорага. Т. у Маладзечне 75830.
- Крыштальную люстру + 2 бра, вытворчасць Чэхіі, 300 у. а., торг. Т. у Маладзечне 60947.
- Sony Playstation. Т. у Мядзеле 54045.
- Загатоўкі на гаражныя вароты. Т. у Маладзечне 39412.
- Відэакарту, мадэм, DIMM, CD-ROM і інш. Акажу дапамогу у набыцці камп'ютэра, ноутбука. Т. у Маладзечне 71381.
- Спадарожнікавую антэну НТВ+. Т. у Ашмянах 34493.
- Свініну цалкам або па частках. Т. у Вілейцы 55953 (пасля 19⁰⁰).

КУПЛЮ

- **ФОТААПАРАТЫ,** аб'ектывы, **САМАВАРЫ** вугальныя, патэфоны, гадзіннікі, ступы, бюсты і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542.
- **АГРЭГАТ ФАРБАВАЛЬНЫ** высокага ціску **"ВАГНЕР-7000".** Тэл. (8-029) 6335730.
- Купляем буйную рагатую жывёлу. Цана дагаворная. Тэл. (8-029) 6768201.
- Акцыі расійскіх кампаній: "Нарыльскі нікель", "Сібнефць", "ЛУКойл" і інш. Т. у Мінску 2511178.
- Чэхі Жыллё. Т. у Маладзечне 61123 (17⁰⁰-21⁰⁰).
- Дорага пускацель, аўтаматычны выключальнік, кантактар, рэле, кнопкі і інш. Тэл. (8-029) 6513324, (8-029) 6618166.
- Чэхі "Жыллё". Тэл. (8-029) 6025405.
- **РАЗРАДНІК РВО, ІЗАЛЯТАР ИПУ, ШЫНУ,** рэле, кантактар, пускацель, выключальнік ВА, АВМ, А3716, АЕ, АП, кантролер, КУ-701, кнопкі КЕ, ПКЕ, ПКТ і інш. Тэл. (8-029) 6507515.
- Старыя механічныя насценныя гадзіннікі у любым стане. Т. у Маладзечне 65139 (пасля 18⁰⁰).
- Вагі 10 кг, палатку гандлёвую 2,5х2, 3х2. Т. у Вілейцы 55396.
- Чэхі Жыллё. Т. у Вілейцы 57228.
- Сокавыціскалку Харкаўскага з-да, вып. 60-70 гг. або запчасткі. Т. у Вілейцы 56413 (пасля 19⁰⁰).

ЗГУБЛЕНА

- Згублены студэнцкі білет Р. Аскерава лічыць несапраўдным.

ІНШАЕ

- Пракат гульнявых прыставак Sony PlayStation. Дастаўка. Т. у Маладзечне 39379. Ліц. №01796 Белбытсаюза ад 8.05.2001 да 8.05.2006 г.
- Запрашаем мужчын (будаўнікоў, разнарабочых) і жанчын. Т. у Мінску (8-029) 6028710 (9⁰⁰-19⁰⁰).
- Работа ў Расіі і Беларусі: вадзіцелі, бульдазерысты, экскаватаршчыкі, майстры, інжынеры, узрыўнікі, машыністы буравых установак, будаўнікі, аддзелачнікі, токары, электразваршчыкі, аўтаслесары. Т. у Маладзечне 70713 (з 11⁰⁰ да 13⁰⁰, з 16⁰⁰ да 22⁰⁰).
- Пераклад з англійскай. Хутка, якасна, танна. Т. у Вілейцы 57228.

ПАТРАБУЮЦЦА

- Патрабуецца сакратар, дзяўчына да 28 год, карыстанне ПК, пражыванне ў Маладзечанскім р-не, Вілейцы. Жыхароў Маладзечна просім не турбаваць. Тэл. (8-029) 6514322.

ШУКАЮ РАБОТУ

- Шукаю работу па рамонце халадзільнікаў. Т. у Маладзечне 76721.

■ ПАМЯЦЬ

Лютаўскі блакіт

Ужо шмат гадоў прайшло з часу майго рамантычнага юнацтва, а гэты цудоўны стан чараўніцы нашай Прыроды не перастае быць для мяне ў штосьці звычайнае, незаўважнае. Нават у 50 год я не магла не рэагаваць на абыякавасць дзяцей і падлеткаў да выгляду роўна разлітай сіняты перадвеснавога снежнага покрыва па раніцах і прыцемках. Увагу да гэтага выклікала ў мяне маці, а замацавалася яна на ўсё жыццё, калі я ўбачыла рэпрадукцыю з карціны мастака Грабара.

У гэтым нашым лютым снег растаў рана. Напэўна, таму ў мяне нарадзіліся зусім іншыя думкі. Нас – прамых і ўскосных удзельнікаў вялікай вайны – засталося так мала, што, думаю, мне даравальнае будзе сцвярджэнне, што і "мы пахалі". І ў дзень абаронцаў Айчыны я ўспомню пра тых, каго я ведала асабіста. Папершае, гэта мой бацька, **Іван Ларыёнаў**. Ён яшчэ ў першую сусветную вайну радавым салдатам быў паранены ў Маладзечне шарыкам шрапнелі і насіў яго ў калене ўсё астатняе жыццё. За працоўную доблесць быў узнагароджаны ордэнам Леніна, і ў 1941-45 гадах працаваў на заводзе. На фронт яго не ўзялі, а далі "броню".

У Вялікую Айчынную 1-га лютага 1944 года ў адной з вёсак пад Віцебскам загінуў мой старэйшы брат **Аляксандр Ларыёнаў**. Ён камандаваў асобным лыжным батальёнам. На правым беразе Дняпра, які яшчэ быў заняты фашыстамі, гэты батальён утрымліваў адбіты ў ворага кавалачак роднай зямлі. У 25 год гвардыі маёр быў узнагароджаны ордэнам Суворава II ступені.

У вызваленні Маладзечна браў удзел мой аднакласнік, танкіст **Юрый Кісній**. Ён застаўся жывы, і асабіста ад яго я даведалася пра гэта на сустрэчы выпускнікоў сярэдняй школы невялікага гарадка В-Уфалея ў 1973 годзе. Пра іх, акрамя мяне, ніхто ўжо не раскажа.

А забываць нельга. А я тады працавала на ваенным заводзе. Незабыўны эпізод, калі мне дазволілі пагрэцца ў будынку кацельні ў час пагрузкі артылерыйскіх снарадаў у эшалон для фронту зімой 1942 года. Я задрамала ад цеплыні і гулу, упала з табурэта і прачнулася з добрай шышкай на твары. Працавалі мы па 12 гадзін у суткі. А "шышкі" бывалі і горшыя.

І гэта таксама былі лютыя. Але блакіту яго я тады не заўважала.

Мой муж, былы кадравы ваенны, прайшоў сувязістам усю вайну да самага падзення Берліна. Ён жывы, і пра вайну і пра сябе расказваў вучням школ горада не раз. Мы тут жывем 45 год.

Галіна ЛАРЫЁНАВА, Маладзечна.

■ ЛІЧБАВАЯ КРЫЖАВАНКА

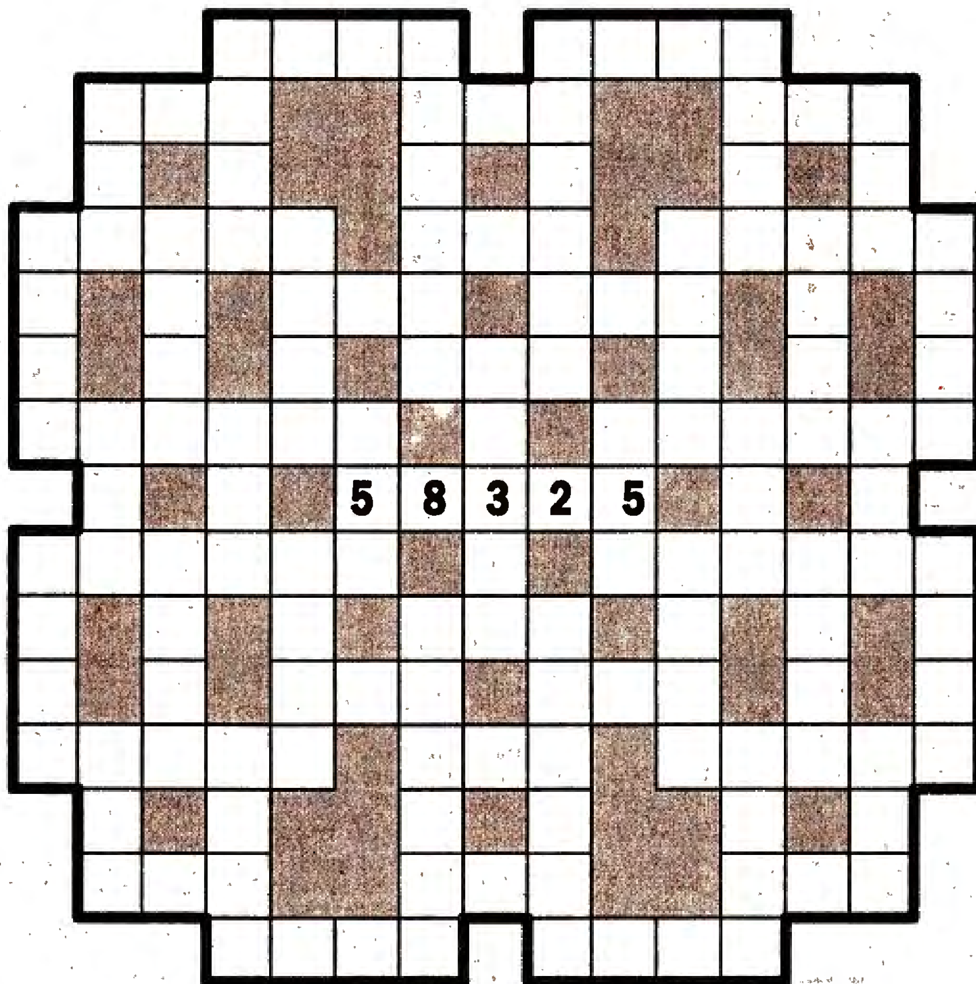
Ірына САХАЦКАЯ.

З трох лічбаў: 106, 122, 138, 193, 210, 303, 310, 315, 351, 353, 515, 586, 635, 658, 735, 755, 783, 812, 933, 955, 988, 997, 937, 905.

З чатырох лічбаў: 7383, 7387, 5111, 3789, 9100, 8809, 3531, 3809, 1093, 2982, 7333, 7537, 3456, 3678, 1831, 9851, 7585, 5380, 3951, 9235.

З пяці лічбаў: 35350, 39909, 99073, 13996, 58325, 95152.

З шасці лічбаў: 784557, 635805, 381065, 138353, 360989, 111123, 835212, 155637.

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў №7

Па гарызанталях: 1. Карак. 3. Борт. 5. Рабунак. 9. Радэо. 10. Шпора. 11. Два. 12. Банка. 15. Чакан. 16. Аспід. 19. Стогн. 22. Кварц. 25. Зона. 26. Арба. 27. Дыня. 28. Іржа. 29. Тарка. 31. Расол. 34. Рампа. 36. Рокат. 39. Аліса. 41. Шаг. 43. Ранет. 45. Аркуш. 46. Марафон. 47. Арыя. 48. Сацін.

Па вертыкалях: 1. Кораб. 2. Крона. 3. Бард. 4. Тып. 6. Боршч. 7. Налік. 8. Кулінар. 10. Шамкі. 13. Азот. 14. Круг. 16. Атлет. 17. Повар. 18. Дзіда. 19. Саляр. 20. Онікс. 21. Нахіл. 22. Качар. 23. Абрам. 24. Цытра. 30. Аграном. 32. Авал. 33. Офіс. 35. Арышт. 37. Катэр. 38. Тарыф. 39. Аванс. 40. Аршын. 42. Галя. 44. Ежа.

■ НЯВЫДУМАНЫЯ ГІСТОРЫІ

У апошні шлях

Расказала знаёмая, якая працуе правадніком у вагоне спецпоезда (ну, на якім ездзяць міністры, члены ўрада, а падчас і "новыя рускія" – аказваецца, многія цяпер аддаюць перавагу цягнікам перад самалётамі).

Вырашылі ім пашыць новую уніформу. Выдзелілі на кожнага долараў па пяцьсот. Але і адзення пашыць трэба нямала: пачынаючы ад пальчаткі і пілотак і заканчваючы касцюмамі і паліто. Прычым, штосьці-нішто не ў адным экзэмпляры.

Але чалавек, які займаўся пошукам атэлье, гатовага пашыць патрэбную колькасць адзення за выдзеленыя на гэта грошы, вырашыў зэканоміць і некаторую суму пакласці ў сваю кішэню. І што ж атрымалася? Пашыў новай уніформы для праваднікоў спецпаяздоў заказалі... у фірме па аказанні рытуальных паслуг. Форма будзе чорнага колеру. І па ведамасцях праходзіць пад назвай "У апошні шлях"... Дарэмна, панства, дарэмна... "Як вы лодку назавяце, так яна і паплыве".

Сямён БОНДАР.

Канкурэнцыя

Я шмат ездзіў па Саюзе. У Маскве ў магазіне ўсходніх слодычаў я ўбачыў цэннік на вядомым у Грузіі ласунку: "Козии наки". Потым ішла цана ў рублях.

У тым самым месяцы я трапіў у Тбілісі. У першым жа прадуктовым магазіне я прыйшоў у захапленне ад цэнніка на любімым прадукце рускіх: "Кальбас – 2.20".

Сямён БОНДАР.

Гараскоп 25 лютага – 3 сакавіка

Авен (21.03–20.04)

25–26-га чысла вам давядзецца правесці ў разважаннях аб адказнасці за ўласны спакой і бяспеку. Ніхто не вырашыць вашых праблем і не зможа абараніць вашы інтарэсы, акрамя вас саміх. А вось з 28-га лютага актывізуецца інтэлект, і вы зможаце з поспехам пераадолець перашкоды мінулага перыяду.

Цялец (21.04–21.05)

26-га лютага можаце закладваць падмурак будучых стратэгій: вы можаце цалкам абнавіць або нават памяняць віды дзейнасці, якімі займаецеся. А 27-га вам будуць прадастаўлены нейкія важкія доказы неабходнасці гэтых пераменаў. Адпаведна, асабістае жыццё – на другім плане.

Блізняты (22.05–21.06)

Мае быць вельмі цікавы перыяд, у пачатку якога вы будзеце знаходзіцца ў разважаннях. Аднак пасля 28-га лютага магчымы цэлы шэраг знакавых падзей, важкі "букет" навінаў, якія вам трэба будзе старанна прааналізаваць і зразумець, што меў на ўвазе Лёс.

Рак (22.06–23.07)

26 лютага аформіць уяўленне пра тое, у якім накірунку і з якімі партнёрамі вам рухацца далей. Атрымаюць прызнанне вашыя кампетэнтнасць і прафесіяналізм у многіх колах, у тым ліку, і сярод вашых апанентаў. Павысіцца творчы патэнцыял, але асабістае жыццё ўсё яшчэ ў цяні.

Леў (24.07–23.08)

26 лютага вам даецца шанц разумна ацаніць свой патэнцыял, не завышаючы магчымасцяў і не змяншаючы адказнасці. Неабходна толькі пажадаць сабе некаторых пераменаў і прыкласці да гэтага крыху намаганняў. 28-га лютага магчымы прыток навінаў пазітыўнага характару.

Дзева (24.08–23.09)

Вам трэба абраць 26-га лютага днём высвятлення адносінаў як з бліжэйшым наваколлем, так і з "аддаленымі" ад вас людзьмі. Асабліва гэта тычыцца тых, хто знаходзіцца ў больш залежным становішчы. Таму што менавіта ў гэты перыяд вы зможаце атрымаць шэраг канкрэтных адказаў.

Шалі (24.09–23.10)

26-га лютага збудзецца тое, што вы чакалі: зможаце атрымаць вестку праз уласную інтуіцыю, прадчуванні, сны... Вы зразумееце, што ўсё, пра што вы прасілі вышэйшыя сілы, пачута і пачынае паціху паступаць у выглядзе падарункаў.

Скарпіён (24.10–22.11)

Найбольш спрыяльныя дні будучага перыяду – 26 і 28-га лютага, калі вы зможаце пабыць з прыемнымі для вас людзьмі. Магчыма, менавіта ў гэтыя дні зусім нечакана будзе знойдзены новы шлях развіцця.

Стралец (23.11–21.12)

26–28-га лютага прысвяціце сабе і сям'і, не прыспешвайце падзеі і не спрабуйце перарабіць усё навокал на свой лад. У той жа час у гэтыя дні могуць прыйсці вельмі добрыя ідэі, увасабленне якіх у жыццё не запатрабуе асаблівых намаганняў, але будзе лёгкім і прыемным. Магчымае паступленне незапланаваных фінансаў.

Казярог (22.12–20.01)

Да 28-га лютага будзе доўжыцца перыяд выбару і самавызначэння. Ніякіх адчувальных вынікаў сваіх намаганняў вы пакуль не атрымаеце, але абавязкова звярніце ўвагу, як з 1 сакавіка пачнуць мяняцца вашыя стасункі з навакольнымі, а добры настрой не пакіне ні на хвіліну.

Вадалей (21.01–19.02)

Варта на некаторы час спыніцца і азірнуцца: ці не здаецца вам, што ў нястрымным імкненні працаваць і зарабляць вы ўпускаеце самае галоўнае – для чаго і каго вам гэта патрэбна. Сарвецца нейкае грамадскае мерапрыемства, намечанае на выхадныя.

Рыбы (20.02–20.03)

Уваходжанне Сонца ў знак Рыбаў выкліча ў апошніх некаторую разгубленасць і нераўзменне сябе. Азіраючыся назад, вы ўбачыце, што ўсё, да чаго імкнуліся, знаходзіцца ў супрацьлеглым баку. І што гэта значыць? Ды проста вярніцеся на некалькі крокаў і падыміце тое, што згубілі.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Смаргонь - 01592, Ашмяны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

Рэгіянальная газета

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ніна МАНЦЭВІЧ.
Пасведчанне № 227.
Галоўны рэдактар **Аляксандр МАНЦЭВІЧ.**

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Тыраж **8900 экз.** Індэкс **63212** (індывідуальная падпіска), **63369** (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі. У розніцу – цана свабодная. **№8 (357) 22.02.2002.** РУП «Друкарня «Перамога», Міністэрства інфармацыі РБ. 222310, Маладзечна, вул. Таўлая, 11. Зак. № 686. Падпісана ў друк у 13.00 21.02.2002

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41, 5-07-99.
E-mail: region_news@irex.minsk.by
http://regionnews.promedia.minsk.by

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ
Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. **Тэл. 69667, 53841.**
Вілейка: вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». **Тэл. 53935, 55284.**
Смаргонь: вул. Танкістаў, 8, рэдакцыя «Новой газеты Сморгони». **Тэл. 33077, 34353.**

Разліковы рахунак №3012164030006 у філіяле ААТ «Белзнешэканамбанк» у Маладзечне, код 211, атрымальнік ТАА Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета»